

Examensarbete
Göteborgs universitet
Institutionen för journalistik och masskommunikation
Medie och- kommunikationsvetenskap
Oktober 2009

Eskort på nätet

- *En studie om prostitutionen på Internet ur ett individperspektiv*

Ayla Irebring-Ruiperez
800921-4902
Kursansvarig; Ingela Wadbring

Abstract

Titel: Eskort på nätet - En studie om nätprostitution ur ett individperspektiv

Författare: Ayla Irebring-Ruiperez

Kurs: Examensarbete inom medie- och kommunikationsvetenskap 15p

Universitet: Göteborgs universitet

Termin: Höstterminen 2009

Handledare: Jenny Wiik

Sidantal: 52 sidor

Syfte: Studiens syfte är att undersöka hur sexsäljande kvinnor över nätet upplever sin livssituation samt yrkesverksamhet

Uppdragsgivare: Examensarbetets uppdragsgivare är Prostitutionsenheten i Malmö

Material och metod: 3 st personliga intervjuer med slumpmässigt utvalda kvinnliga prostituerade via nätet. Samtalet pågick i cirka en timme och utgick från en semistrukturerad intervjuguide. Vid två tillfällen har ljudinspelningar genomförts och sedan transkriberats inför analys. Ett av samtalen har utförts via telefon och har då renskrivits utifrån anteckningar som togs under intervjutillfället.

Huvudresultat: Undersökningen beskriver hur tre stycken prostituerade kvinnor upplever sin livssituation. Här berättar de hur de upplever de kunder de möter, hur deras yrkesval påverkar relationer i vardagslivet samt ute i samhället. De omtalar även de eventuella risker som kan uppstå i en yrkesverksamhet som denna samt hur de ser på myndigheter och erfarenheter av möten med dessa instanser. Studien gör inte anspråk på någon generaliserbarhet då analysmaterialet enbart har kunnat baseras på tre respondenter. Dock finns ytterst få studier i Sverige idag som utgår ifrån den sexsäljande kvinnans värderingar och åsikter kring prostitution. Därmed hoppas jag på att detta kan ha en viss betydelse för de myndigheter som riktar sin verksamhet mot denna grupp, då det gäller hur de bör lägga upp deras arbete.

Huvudresultaten i korthet;

- Synen på gatuprostitution är överlag mer negativ än den sexhandel som sker via nätet
- Man upplever att vissa risker kan finnas men har också motstrategier mot dessa.
- Nätet kan sägas innebära hårdare krav på den prostituerade.
- När det gäller personliga kontakter hemlighålls inte sällan eskortverksamheten.
- De kvinnor som befinner sig i prostitution menar att problemet framförallt ligger i samhällets syn på detta fenomen.

Nyckelord: prostitution, sexsäljare, eskort

Executive Summary

Denna studie är ett examensarbete inom medie- och kommunikationsvetenskap. Den är skriven på filosofiekandidatnivå vid Institutionen för Journalistik och Masskommunikation, Göteborgs universitet. Uppdragsgivaren för denna uppsats är Prostitutionsenheten i Malmö.

Materialet består av tre stycken intervjuer med slumpmässigt utvalda kvinnor som valt att arbeta som eskorter över nätet. Jag har fått kontakt med dem via den sida på Internet som kallas för sexwork.net där sexsäljare över hela Sverige kan erbjuda sina tjänster.

I studiens resultat redovisas hur de sexsäljande kvinnorna ser på de eventuella risker som kan existera i yrkesverksamheten. De får också berätta hur de ser att prostitutionen påverkar deras vardagliga relationer till vänner, familj och partner samt hur denna yrkesverksamhet kan påverka även övriga kontakter ute i samhället. De omtalar också sin syn på kunder samt hur de ser på myndigheter och eventuella erfarenheter och kontakter med dessa.

Undersökningens huvudresultat visar att:

Synen på gatuprostitution är överlag mer negativ än den sexhandel som sker via nätet

Här visar det sig att de som arbetar som eskorter via nätet ser på gatan som en arena där droger och misshandel förekommer. Man ser även gatuhandeln som en plats där de prostituerade styrs av en hallick och därmed inte har samma frihet som det innebär att sälja sexuella tjänster via nätet. Detta skulle också kunna innebära att steget över till prostitution inte känns lika avlägset, då detta alternativ nu existerar.

Man upplever att vissa risker kan finnas men har också motstrategier mot dessa.

Risker för den prostituerade kvinnan verkar i första hand vara något som sammankopplas med de eskorter som nyligen börjat med detta. En stamkundskrets ses här som något som minskar eventuella risker. Även förmågan att sätta gränser, en viss kontakt mellan eskorter samt vissa säkerhetsåtgärder används för att reducera möjliga risker

Nätet kan sägas innebära hårdare krav på den prostituerade.

Detta kan sägas ske i form av krav på en mer informell service där den prostituerade kvinnan förväntas bjuda på sig själv i högre grad än vid gatuprostitutionen samt ge mer av en personlig service. Att arbeta över nätet kan också innebära exponering då kunder efter ett möte i vissa fall kommenterar detta över nätet. Meningarna kring om detta är något positivt eller ej är dock delade.

När det gäller personliga kontakter hemlighålls inte sällan eskortverksamheten.

De personliga kontakterna hemlighålls inte sällan för eventuella pojkvänner samt familj då man är rädd för att ett avslöjande skulle avsluta relationen. Dock verkar det finnas ett visst utrymme att berätta detta för vänner som accepterar denna verksamhet.

De kvinnor som befinner sig i prostitution menar att problemet framförallt ligger i samhällets syn på detta fenomen.

Här menar man att problemet inte ligger i dålig självbild, ett destruktivt beteende och bristande psykisk hälsa, vilket ofta fokuseras i samband med den prostituerade. Istället menar man att det i många avseende är samhällets fördömande syn som problematiserar vardagen för sexsäljaren. Detta är något de bland Angelat anser tydliggöras i mötet med myndigheter samt då de måste dölja sin eskortverksamhet för omgivningen

Innehållsförteckning

1.1. DEFINITION AV BEGREPPE	PROSTITUTION	2
2. UNDERSÖKNINGEN		3
2.1. PROBLEMATISERING UR ETT AKADEMISKT PERSPEKTIV		3
2.2. STUDIENS SYFTE		5
2.3. STUDIENS FORSKNINGSPRÅG		5
3. STUDIENS TEORETISKA UTGÅNGSPUNKT		8
3.1. SEXUALITET OCH MAKT		8
3.2. MÅLGRUPPSANALYS		10
3.3. PSYKOGRAFISKA EGENSKAPER		11
3.4. SJÄLVBILD		13
3.5. RISK OCH RISKBETEENDE		13
4. METODVAL – EN KVALITATIV STUDIE		15
4.1. FÖRFÖRSTÅELSE AV PROBLEMET		15
4.2. URVAL OCH BEGRÄNSNINGAR		16
4.3. INTERVJUN		17
4.4. METODPROBLEMATIK		17
4.5. RELIABILITET, VALIDITET SAMT STUDIENS GENERALISERBARHET		18
4.6. UPPLÄGG AV INTERVJU		20
5. RESULTAT OCH ANALYS		22
5.1. PRESENTATION AV ANGELA, ALEXANDRA OCH AGNES		22
5.2. INGÅNGEN I PROSTITUTION		23
5.3. SEXUALITETENS ROLL I PROSTITUTION		24
5.4. EN VILJA ATT VARA ANONYM OCH EN OFRIVILLIG OFFENTLIGHET		27
5.5. SYNEN PÅ MÄN		29
5.6. OLIKA KNEP		31
5.7. ATT GÅ PÅ MAGKÄNSLA		32
5.8. FLER RISKER SOM NYBÖRJARE		33
5.9. PREVENTIVMEDEL ELLER INTE		34
5.10. NÄTET I JÄMFÖRELSE MED GATAN		35
5.11. RELATIONER TILL FAMILJ OCH VÄNNER		36
5.12. KONTAKT MELLAN ESKORTER		37
5.13. BETYDELSEFULLT ATT VARA EN DEL AV SAMHÄLLET		38
5.14. KONTAKT MED PROSTITUTIONSGRUPPER		39
5.15. ÅSIKTER OM PREVENTIONSPAKETET		41
5.16. MYNDIGHETSKONTAKTER		41
6. SLUTDISKUSSION		46
6.1. ANSER MAN ATT DET EXISTERAR RISKER FÖR SEXSÄLJAREN ÖVER NÄTET OCH HUR MENAR MAN ISÅFALL ATT DESSA YTTRAR SIG		47
6.2. HUR ANSER MAN ATT SEXSÄLJARENS SITUATION SER UT IDAG I SVERIGE		48
6.3. HUR SER MAN PÅ MYNDIGHETSKONTAKTER OCH DEN UPPSÖKANDE VERKSAMHET OCH INSATSER SOM BEDRIVS UTIFRÅN DESSA INSTANSER		50
6.4. KONSEKVENSER AV EN MER TILLÅTANDE ATTITYD GENTEMOT PROSTITUTION		51
REFERENSLISTA		52
BILAGOR		54

1. Inledning

De verksamheter som arbetar för att nå målgruppen prostituerade är i dagens läge ett begränsat antal och består idag framförallt av de tre prostitutionsgrupper som har upprättats i Malmö, Göteborg och Stockholm. I dessa grupper har fokus tidigare först och främst legat på att kartlägga och undersöka de behov som existerar hos de kvinnor som befinner sig i gatuhandeln. Under senare år har dock prostitutionen expanderat och handeln har även utvecklats via andra kanaler. En av dessa är den prostitution som pågår via nätet och som är en relativt ny företeelse

De studier som tidigare har gjorts kring hur denna målgrupp bör nås för att kunna upprätta och bibehålla en relation blir därmed inte längre lika relevant och nya vägar att kommunicera måste utformas för att nå de kvinnor som befinner sig i den så kallade inomhusprostitutionen. Att målgruppen nu även befinner sig på nätet innebär nya utmaningar i kommunikationen med denna då detta nya forum för med sig en ny form av anonymitet där de kvinnor som tidigare kunde bemötas på gatan nu har blivit mer namnlösa. Därmed måste prostitutionsgruppen hitta nya vägar att kommunicera för att lyckas väcka intresse och med ett lyckat resultat kunna erbjuda de sexsäljande kvinnorna det stöd som finns att få. För prostitutionsgruppen försvåras denna kommunikation ytterligare av ämnets känsliga karaktär där många av de personer som befinner sig i den tilltänkta målgruppen är tveksamma till kontakter med myndigheter, detta då de är rädda att kategoriseras in i en given mall där den myndighetsperson man kontaktas av redan har färdig bild av vilka behov och önskemål den prostituerade kvinnan har. I detta finns också en rädsla för att samhällets fördömande inställning ska färga av sig i mötet med en tjänsteman där personen redan från början utgår från att den prostituerade kvinnan har en önskan om att avsluta sin verksamhet, istället för att bemöta henne med en öppen inställning där man ser möjligheten till att så kanske inte är fallet. För att uppnå en kommunikation som inte baseras på fördomar och färdiga föreställningar kring denna företeelse bör man därmed vara lyhörd för vilka behov dessa kvinnor själva anser sig ha i sin verksamhet.

Att utgå ifrån detta i kommunikationen med dessa kvinnor blir än viktigare då det annars finns en risk att hamna i fallgropen där man enbart lyssnar till de starka åsikter och färdiga svar som redan existerar i samhället kring vad som ska erbjudas i kontakterna med denna målgrupp. För att motverka detta måste målgruppens egna röster få höras och kommunikationen utformas därefter för att riktlinjerna för denna ska kunna präglas av förståelse för dessa kvinnors faktiska behov istället för fördomar och okunskap.

Då prostitution idag är ett så pass känsligt område finns det också en risk för kvinnorna att detta är något som påverkar deras livssituation inte bara då de aktivt arbetar som prostituerade utan även vid andra tillfällen. För att få en helhetsbild av dessa kvinnors situation blir det därmed också av vikt att ha förståelse inte bara för de behov de har i sin sysselsättning som sexsäljare utan även hur deras liv ser ut för övrigt och vilka personer de är utöver deras verksamhet som prostituerad.

Man har tidigare försökt att utforska denna målgrupp för att besvara frågan vilken typ av hjälp de är intresserade av att få men detta har till stor del utförts utan att gå direkt till källan, det vill säga man har inte valt att fråga de prostituerade kvinnor som frågan berör. Jag vill därmed i denna studie med hjälp av de sexsäljande kvinnornas egna ord kartlägga och förstå denna målgrupp för att därefter kunna dra

relevanta slutsatser om vilken typ av råd, stöd och eventuell hjälp de anser sig vara intresserade av från prostitutionsgrupperna.

1.1. Definition av begreppet prostitution

När det gäller begreppet prostitution kan detta ses ur ett flertal olika perspektiv. De ungdomar som erbjuder sexuella tjänster över nätet skulle kunna sägas vara en form av prostitution. Detta är dock något de många gånger själva inte ser på ur den aspekten, då betalning för utförda tjänster ofta består av gåvor, middagar eller liknande (Göteborgs prostitutionsgrupp, 2008). Inom sexbranschen figurerar också personer med erfarenhet av exempelvis webcamsex eller strippklubbar, även detta skulle kunna ses som en form av prostitution även om det inte utmynnar i en rent konkret sexuell handling mellan två personer.

För att förtydliga vad jag avser när jag i min studie nämner begreppet prostitution väljer jag att hänvisa till statens offentliga prostitutionsutredningar. Den första av dessa som gjordes i Sverige (SOU 1981:71) menar att prostitution förekommer när;

”... två parter sålde respektive köpte sexuella tjänster mot (vanligen) ekonomisk ersättning, som utgjorde en förutsättning för den sexuella tjänsten. Det skulle alltså vara fråga om en handling där den ena parten deltog som säljare och den andra som köpare, varvid köparen erlade betalning i utbyte mot sexuella tjänster.”

Ordet prostitution ersattes sedan i nästkommande utredning (SOU 1995:15) då man där menade att könshandel var en mer passande formulering. Detta då det inbegriper båda parter inblandning men klargör att det här handlar om att tillfredsställa köparens sexualdrift. Detta begrepp innefattar såväl heterosexuell som homosexuell försäljning av sexuella tjänster. Jag kommer dock i min studie att inrikta mig på kvinnor som säljer sex till män då denna grupp är i majoritet och jag därmed anser det vara relevant att titta närmare på just detta utbyte av sexuella tjänster.

2. Undersökningen

Jag kommer under detta stycke gå närmare in på varför jag anser att det är av vikt att lyfta upp hur prostitutionen påverkar individen ur ett subjektivt perspektiv. Jag kommer också att lyfta fram varför jag här väljer att avgränsa mig till den sexförsäljning som sker över nätet. Slutligen tar jag i detta stycke upp studiens syfte samt frågeställningar.

2.1. *Problematisering ur ett akademiskt perspektiv*

För dagens senmoderna människa spelar Internet en betydande roll i kommunikationen med andra människor. Denna nya form av teknik bidrar till att våra sociala interaktioner och kontakter med varandra i grunden börjar förändras. Undersökningar visar att 65 procent av alla svenskar på något sätt använde Internet år 2002, det betyder att Sveriges befolkning har en av de högsta Internet användningarna i världen (Månsson i Söderlind, 2003)

Internet är idag så gott som oundgänglig i vårt globaliserade samhälle och för också mycket gott med sig. Här kan man enkelt hitta och dela information, umgås med likasinnade via exempelvis diskussionsforum och chatttrum samt utföra diverse aktiviteter såsom exempelvis shopping eller att betala sina räkningar via nätet. Något som även visar sig ha influerats av denna nya kanal är sexualiteten. En sökning på ordet sex över altavista ger cirka 30 miljoner träffar vilket visar på hur stor tillgängligheten till detta idag är över nätet (Söderlind, 2003). Det är därmed inget större problem för gemene man att komma i kontakt med sexbranschen där såväl pornografi som erbjudande om sexuella tjänster utan problem går att finna.

Utifrån detta perspektiv har prostitutionen idag blivit mer lättillgänglig för köparen som utan att behöva avslöja sin identitet kan välja mellan diverse annonser.

Men för sexsäljaren har situationen istället blivit den omvända. Hon måste här bjuda mer på sig själv genom att exponera utseende, personlighet och kontaktinformation över Internet. Den nya formen av nätprostitution har även medfört andra baksidor. Dessa ligger exempelvis i lägre åldrar på de kvinnor som ger sig in i prostitutionen, i jämförelse med den tidigare gatuhandeln. En anledning till detta kan sägas ligga i att det för främst yngre personer inte känns som ett lika stort steg att ta då erbjudandet av sexuella tjänster förekommer över nätet. Enligt Olssons studie menar de prostituerade kvinnorna att nätet har förändrat synen på prostitution, där man nu anser att sexsäljandet här inte är en lika smutsig verksamhet som att ställa sig på gatan.

För att kunna förstå vilka intressen sexsäljaren kan ha i kontakten med myndigheter och organisationer samt förebygga de destruktiva och riskfyllda beteenden som här kan förekomma krävs information samt kommunikation med denna målgrupp.

Svårigheten ligger dock i att denna grupp på många sätt är en svårkontaktad sådan. Detta har sin grund i flera skäl. Då prostitution utifrån våra svenska normer inte är

en accepterad handling bidrar detta också till att dessa individer blir en stigmatiserad och avvikande grupp i samhället. Enligt SANS lever större delen av dem som säljer sex ett dubbelliv där de ljuger och hemlighåller sin försörjning. Då detta ämne är så pass tabubelagt blir det inte heller särskilt märkligt att de sexsäljande kvinnorna tvekar i att röja sin identitet i kontakt med myndigheter. Ytterligare en svårighet när det gäller att etablera en relation med personerna i denna grupp ligger i att många av dem inte anser sig behöva någon hjälp. Det är också en samling individer som inte sällan präglas av en stor misstänksamhet gentemot myndigheter och då i synnerhet socialtjänsten. Därmed blir det än viktigare att här skapa en god relation som präglas av förtroende (Olsson, 2007) En utmaning för socialarbetaren blir här att balansera mellan den makt han besitter i form av tjänsteman som representerar en organisation men samtidigt vara den person som är lyhörd för och finns till för den tilltänkta gruppens eventuella hjälpbehov. För att uppnå denna balans krävs att man är medveten om var gruppens egna intressen ligger. Genom att vara mottaglig för dessa kan en symmetrisk kommunikation uppstå.

Problematiken i att bistå denna grupp på det sätt de själva önskar kan även ha sin grund i att nätprostitutionen är en så pass ny företeelse att relativt få studier har utförts i ämnet. Den litteratur som berör frågan väljer dessutom att belysa detta ärende genom att undersöka hemsidor, annonser samt genom intervjuer med de yrkesverksamma som kommer i kontakt med prostituerade. Detta visar sig även på statlig nivå där den nya sexköpslagen grundar sig på utredningar kring gatuprostitutionen trots att sexhandeln över nätet blir ett allt vanligare fenomen. Som Söderlind uttrycker det har "...tekniken i vissa avseenden sprungit ifrån lagarna".

Den enda undersökning som i Sverige har genomförts utifrån de sexsäljandes eget perspektiv är Niclas Olssons studie "*När prostitutionen flyttade in i vardagsrummet*" där han väljer att djupintervjua sex stycket kvinnor i Skåne län. Viljan att själva få uttrycka sina åsikter är också något som de nätprostituerade har uttryckt då de anser att de är en grupp som många gånger blir förbisedda, som ingen tar på allvar, bryr sig om eller lyssnar på. De menar att det inte är förrän de är allra längst ner på botten som någon på allvar uppmärksammar dem (Olsson, 2007). Därmed behövs också en förändring i detta, där man låter denna bortglömda grupp komma till tals och då också statliga myndigheter samt andra instanser kan ge en rättvis bild av hur sexsäljarna själva ser på sin situation.

Prostitution är ett samhällsproblem som man har brottats med under många år, det har länge varit ett existerande fenomen och kommer antagligen så förbli, åtminstone i viss mån. Därmed är detta ett ämne som ständigt har relevans. Men kanske ännu mer idag när de kunskaper som finns kring sexhandeln på nätet är begränsade. De aktörer som berörs av prostitutionen är många och därmed måste också de myndighetspersoner som arbetar med detta ha väl underbyggda kunskaper i ämnet för att kunna påverka och förändra situationen som den ser ut idag.

2.2. Studiens syfte

Studiens syfte är att analysera målgruppen sexsäljande kvinnor, hur de själva upplever sin livssituation och yrkesverksamhet som prostituerade samt hur detta påverkar deras kommunikation med omvärlden.

Inom ramen för detta syfte vill jag undersöka sexsäljarens egna åsikter kring förekomsten prostitution. Idag är forskningen begränsad när det gäller försäljning av sexuella tjänster över nätet. När det sedan handlar om studier där den prostituerade kvinnan själv får komma till tals består dessa enbart av undersökningen "När prostitutionen flyttade in i vardagsrummet", utförd av Niclas Olsson vid Malmö prostitutionsenhet. Därmed kan behovet sägas vara stort för vidare forskning i ämnet. Denna forskning kan sedan vara till hjälp för att förstå hur kontakter med sexsäljare över nätet bör inledas och vilka önskemål de själva har. Som det ser ut idag är de metoder och tillvägagångssätt som finns här fortfarande i sin linda. Det uppsökande arbetet har tidigare bedrivits på gatan men nu måste man även ta hänsyn till den nya arena som nätet innebär när det gäller att erbjuda sexuella tjänster. Därmed hoppas jag på att min målgruppsanalys av prostituerade kvinnor över Internet kan vara till ytterligare hjälp för att utveckla det uppsökande arbetet över nätet för Malmö prostitutionsenhet.

2.3. Studiens forskningsfrågor

Hur anser man att sexsäljarens situation ser ut idag i Sverige?

För att förstå vad som får den sexsäljande kvinnan att bedriva denna verksamhet blir det också väsentligt att ha kunskap om omständigheterna kring detta. Jag ser det som en omöjlighet att förstå deras värderingar och attityd gentemot yrkesverksamheten om jag inte också tittar på deras livssituation i stort samt hur prostitutionen påverkar det övriga livet. Därmed kommer jag under denna frågeställning bland annat undersöka hur stor del av deras tid de lägger på prostitutionen, hur länge de har sysslat med detta samt om de anser detta vara en permanent eller tillfällig sysselsättning.

Då sexsäljaren inte sällan diskuteras som en stigmatiserad grupp i samhället med grundläggande dålig självbild och svagt socialt nätverk blir det här också intressant att veta mer om hur de väljer att hantera prostitutionen i förhållande till omvärlden Goffman nämner att den stigmatiserade individen successivt tappar de relationer man har utanför den avvikande gruppen. Är detta något som stämmer för sexsäljaren över nätet? Jag vill här titta närmare på hur öppna de är i sin bekantskapskrets med deras yrkesverksamhet samt vilka konsekvenser detta kan ge. Jag vill också undersöka detta ur ett mer generellt perspektiv för att få en tydligare bild av om det är något som kan försvåra kontakterna, inte bara med den närmaste bekantskapskretsen utan också med det övriga samhället. Hur väljer sexsäljaren att förhålla sig till den negativa samhällsbild som existerar i Sverige gällande prostitutionen. Har detta på något sätt påverkat hur sexsäljaren ser på sig

själv? Sexsäljaren målas inte sällan upp som ett samhällsproblem och en homogen grupp, inte minst av media. Genom denna frågeställning hoppas jag få en tydligare bild av hur sexsäljaren som individ förhåller sig till företeelsen prostitution.

Anser man att det existerar risker för sexsäljaren över nätet och hur menar man isåfall att detta yttrar sig?

Med hjälp av denna frågeställning hoppas jag på att närmare få reda på vad det innebär för den prostituerade kvinnan att använda just nätet som en arena för att erbjuda sexuella tjänster. Enligt Flink och Sjögren finns vissa tecken på att det för sexsäljaren inte upplevs som lika stigmatiserande att använda sig av detta forum, till skillnad från gatan. Är detta något som stämmer och innebär detta att man kan känna sig mer bekväm i rollen som sexsäljare via nätet. Hur pass synlig blir man över nätet i förhållande till gatan och finns det möjlighet att som sexsäljare välja hur och när man vill offentliggöra denna verksamhet. Genom att se på attityder och värderingar gentemot försäljningen av sexuella tjänster via nätet hoppas jag få en förståelse av hur de individer som prostituerar sig via Internet förhåller sig till detta. Anser man att nätprostitutionen inte medför samma stigmatisering som gatuhandeln? Goffman problematiserar den stigmatiserade och avvikande gruppens relation gentemot samhället, är detta något de sexsäljande kvinnorna över nätet upplever i sin yrkesverksamhet. Utifrån detta kan man även fråga sig hur de förhåller sig till de risker denna sysselsättning kan medföra. Anser man att nätet är ett säkrare forum för att erbjuda sexuella tjänster i förhållande till gatan, eller kan man se andra risker som uppstår kring denna arena? Vilka är värderingarna generellt kring prostitution på nätet i förhållande till gatuhandeln?

Jag vill under denna frågeställning titta närmare på hur de värderar de risker som kan förekomma, är detta något som de känner sig oroad över och tar hänsyn till i sin yrkesverksamhet. Dessa faromoment nämns i tidigare forskning bland annat som den sociala isolering nätet innebär till skillnad från gatan. Detta leder i sin tur till att de sexsäljande kvinnorna inte vet var de ska sätta sina gränser då de erbjuder sexuella tjänster och därmed exempelvis kan välja att kompromissa med preventivmedel (Flink & Sjögren). Ytterligare risker som förekommer ligger i mötet mellan kund och sexsäljare där misshandel och andra kränkningar kan inträffa (Göteborgs prostitutionsgrupp, 2008). Här kan riskbedömningen påverkas av ett flertal olika faktorer, bland annat hur mycket kontroll man själv anser sig ha att styra över dessa risker och jag vill veta närmare hur man förhåller sig till detta.

Hur ser man på myndighetskontakter och den uppsökande verksamhet och insatser som bedrivs utifrån dessa instanser?

På grund av den nya nätprostitutionen har de sexsäljande kvinnorna blivit en grupp som är svår att nå för såväl för socialtjänsten såväl som för andra myndigheter. Detta belyses bland annat i Göteborgs prostitutionsgrupps reflektioner kring ämnet. De menar att den naturliga kontakt som tidigare kunde etableras på gatan, då man bara genom att "finnas där" visade att man var tillgänglig och vilka man kunde kommunicera med om man som sexsäljare kände ett behov av hjälp. Men denna självklara kontakt existerar inte längre och nya

vägar måste därmed utvecklas för att nå denna målgrupp. Carlsson tar upp ett flertal faktorer som påverkar hur individen ser på kontakten med socialtjänsten och vilka hinder som kan ligga till grund för en kommunikation med den tänkta målgruppen. Här nämns tidigare negativa erfarenheter, myter och föreställningar som cirkulerar i samhället kring socialtjänsten, rädsla för att stämplas som ännu ett fall samt att vara offer under socialarbetarens makt. Carlsson tar även upp att dessa situationer inte sällan förknippas med känslor av skam och skuld. Dessa faktorer kan sägas ligga nära begreppet självbild som Linderholm nämner i sin målgruppsanalys. Vad händer med en persons självbild när känslor av skam och skuld uppstår, när man inte längre känner att man har kontroll över situationen utan istället lämnar över makten till någon annan.

Under denna frågeställning vill jag alltså titta närmare på hur väl dessa omständigheter stämmer in när det gäller synen på myndigheter och kontakten med dessa. Jag vill också förstå vilka önskemål sexsäljaren själv har kring hur denna kommunikation ska se ut. Förhoppningsvis kan detta i framtiden leda till att nya metoder och vägar i framtiden kan utvecklas för en effektiv kommunikation med prostituerade över nätet.

Ett aktuellt exempel på insatser som även blir högst relevant för min studie är Malmö prostitutionsenhets preventionspaket som lanserades under november månad. Därmed blir det här också av intresse att närmare få reda på vad sexsäljande kvinnor över nätet anser om detta. Menar man att detta uppfyller de eventuella behov som kan finnas, om inte vilka brister anser man finns kring denna insats.

3. Studiens teoretiska utgångspunkt

Mitt huvudsyfte i denna studie är att undersöka hur gruppen sexsäljare över nätet själva ser på sin situation. För att få en förståelse för detta kommer jag här att använda mig av en målgruppsanalys där såväl Linderholm samt Palm och Hedin tar upp denna form av undersökning. Jag kommer i detta avsnitt även att titta närmare på de teoretiker som lyfts fram av Petra Östergren för att bättre förstå den negativa syn som idag existerar gällande sexsäljaren. Då tidigare forskning till större delen väljer att lyfta fram de problem prostitutionen kan föra med sig ur ett individfokuserat perspektiv anser jag det vara av betydelse att också nyansera denna bild. Därmed blir Östergren här intressant då hon väljer att se detta fenomen som en företeelse, där problemet till stora delar ligger hos samhället och den syn på sexualitet som här är dominerande.

Enligt Östergren finns det hos prostitutionsmotståndaren en sexualmoral där man menar att vissa sexuella handlingar är sämre än andra. Till dessa räknas penetration som sker för ofta eller av många olika personer. Här är åsikter om syftet kring sexet också tydligt. Detta ska vara ett uttryck för tillgivenhet och förälskelse där även njutning och känslor bör vara grundläggande utgångspunkter. För att tydliggöra hur detta synsätt har kommit att forma vårt västerländska samhälle tar hon bland annat hjälp av Rubins, Pheterson samt Foucault.

För att ytterligare förstå hur den prostituerade kvinnan kan påverkas och bemöts i varierande myndighetskontakter ute i samhället väljer jag också att utifrån Carlsson använda mig av den symboliska interaktionismen. Utifrån denna teori tittar man närmare på vad som sker i mötet mellan socialarbetare och den tänkta målgruppen.

Prostitution är i dagens samhälle en icke accepterad verksamhet och därmed ett känsligt ämne. För att förstå hur detta kan drabba den enskilda individen, när det gäller bland annat sexsäljarens sociala nätverk väljer jag här att ta hjälp av Goffman.

Till slut anser jag också att det är av vikt för mig att ta hänsyn till tidigare forskning varför jag även väljer att lyfta fram detta i mitt teoriavsnitt.

3.1. Sexualitet och makt

Enligt Foucault kan man göra en koppling mellan sexualitet och yttre makt där han menar att dagens västerländska syn på sexualitet växte fram i samband med vårt moderna samhälle. Detta skedde då staten utifrån ett behov av arbetskraft började lägga sig i det sexuella beteendet hos befolkningen. Utifrån detta växte normen fram om den hälsosamma sexualiteten som hölls inom familjen. De personer som inte passade in i denna bild förpassades till uppfostringsanstalter, mentalsjukhus och fängelser eller sökte själva upp läkare eller präster för att bearbeta den skam som uppstod då de inte passade inom de föreskrivna ramarna för en godkänd sexualitet (Östergren, 2006). Utifrån detta bidrar han därmed till att ge ett historiskt perspektiv på hur dagens normer gällande sexualitet har uppstått. Enligt

Rubins är vissa tankemönster gällande sexualiteten något som har en tendens att gång på gång återkomma. Detta visar sig också genom att den sexuella hierarki som Foucault menade tog sin början redan på sjuttonhundratalet återkommer i de studier Rubins utförde i USA under början av åttiotalet där hon närmare ville undersöka hur detta graderingsystem yttrar sig.

Det visade sig här att gifta heterosexuella par befann sig högst upp i hierarkin, därefter följde ogifta heterosexuella par. I botten av denna rangordning fanns sexsäljare tillsammans med bland annat transvestiter, fetischister och sadomasochister. Här var den goda sexualiteten det som skedde mellan män och kvinnor, i samma ålder, i ett monogamt förhållande. I motsats till detta hamnade sexsäljarna, där tillfälligt sex som utfördes mot betalning fördömdes. Rubin menar dock att dessa gränser inte är oföränderliga utan står under ständig diskussion. Hon menar också att de som håller sig inom den godkända sexualiteten belönas för detta genom högre status, juridiska rättigheter, sociala förmåner, en social och fysisk flexibilitet samt att de anses vara psykiskt friska. De som dock inte håller sig inom dessa accepterade ramar blir bestraffade genom att inte åtnjuta samma sociala rättigheter, de har inte heller samma stöd från myndigheterna samt blir socialt begränsade.

Enligt Rubins finns också ytterligare sätt att tillrättavisa dem som inte väljer att hålla sig inom ramarna för den godkända sexualiteten. Här väljer hon att lyfta fram ett bestraffande stigma som drabbar dessa individer. Även Pheterson nämner detta begrepp i förhållande till kvinnor och väljer att kalla detta för horstigmat. Han menar att detta grundar sig i ett av samhället skapat kontrollsystem där alla kvinnor som lever ut sin sexualitet för tidigt, har alltför många sexuella förbindelser eller är alltför sexuellt utmanande riskerar att ses som dåliga kvinnor. Detta drabbar alla kvinnor men framförallt den prostituerade som inte bara drabbas av ett samhällsförakt utan också bestraffas genom att uteslutas ur det sociala systemet. Hur värderingar och normer ser ut på den så kallade strukturella nivån påverkar hur vi bemöts och uppträder. Detta blir därmed intressant att titta närmare på när det gäller exempelvis de kontakter den prostituerade har med myndigheter och liknande.

Även Goffman tar upp den stigmatiserade individen då han menar att denne ofta väljer att anpassa sig för att undvika den negativa syn som existerar i samhället. Han menar att detta bland Angelat sker genom att personen lär sig att undanhålla de områden i livet som anses som socialt avvikande. Detta kan ske relativt smidigt då stigmat till det yttre inte avslöjar personen. Genom att undanhålla sitt stigma innebär detta att individen slipper utsätta sig för kommentarer och åsikter kring den icke accepterade sysselsättningen eller får uppleva bekantskaper som drar sig undan då de får höra sanningen. Men att hemlighålla detta leder i sin tur till andra svårigheter. Att leva med ständig oro och rädsla för att bli upptäckt kan vara psykiskt påfrestande. Det kan också vara svårt att upprätthålla nära och djupa kontakter med dem som inte känner till denna del av ens värld. Detta då en nära relation ofta kräver ett visst utbyte och delande av personliga uppgifter om sig själv. När denna information då inte finns blir det också svårt att upprätthålla dessa kontakter. Goffman menar vidare att de personer som lever med ett stigma under vissa omständigheter inte döljer detta och kanske inte heller är intresserade av att göra detta då de befinner sig bland andra i samma situation. Faran i detta

ligger dock i om personen av misstag skulle råka stöta på någon av de sociala kontakter som existerar i livet utanför den stigmatiserade tillvaron. Ett exempel på ett sådant område skulle kunna sägas vara de gator där prostituerade väljer att erbjuda sexuella tjänster. Utifrån min studie kan ytterligare ett exempel lyftas fram i de forum där kvinnor lägger ut hemsidor för att vara tillgängliga för sina kunder. Här är individen öppen med den i samhällets ögon avvikande roll hon innehar. Men hon tar även en risk att bli upptäckt av bekantskaper utanför den stigmatiserade gruppen, genom att exponera sig via foton och liknande.

Detta leder även in på synen kring om sexsäljandet över nätet är en företeelse som är öppen för insyn eller något som sker i det fördolda. Till viss del kan prostitutionen uppfattas som mer tillgänglig då det är lättare för ”vem som helst” att ta kontakt med en sexsäljare. De hemsidor och annonser som de sexsäljande kvinnorna lägger ut kan dock sägas vara långt ifrån anonyma då både tjänster, priser och hur de kontaktas ligger öppet och tillgängligt för den som är intresserad (Söderlind, 2006). Detta bekräftas även av Söderlind samt Haansbaek som menar att prostitution på sätt och vis har blivit hårdare då sexsäljare över nätet nu utsätter sig för en mer öppen exponering där det snarare är köparen mer än säljaren som får behålla sin anonymitet (Haansbaek i Olsson, 2007). Över nätet får kvinnorna ge mer av sin personliga karaktär vilket också visar sig i deras hemsidor då dessa har en personlig ton med tyngdpunkt på att man vill lära känna den kund man kommer att möta (Nordvinter och Ström samt Levinsson och Serling i Olsson, 2007). Detta har sin grund i att eskort arbetet ofta innebär längre möten med kunder som kräver något mer utöver det sexuella (Nordvinter och Ström samt Levinsson och Serling i Olsson, 2007).

3.2. Målgruppsanalys

Den vanligast förekommande formen av målgruppsanalys sker genom att kartlägga målgruppens demografiska egenskaper. Detta innebär att man tittar närmare på sådana beskafter som kön, ålder, yrke, inkomst och så vidare. En undersökning av detta slag ger framförallt information om vilka kanaler man bör använda sig av för att kommunicera med den tänkta målgruppen.

För mig blir det dock mer passande att använda mig av de så kallade psykografiska egenskaperna. I denna analys anser jag att livsstil, värderingar, självbild samt syn på risker är relevanta områden att titta närmare på i denna målgruppsanalys. Jag väljer här att utgå från framförallt Linderholm då jag anser att hon på ett mycket utförligt och grundligt plan beskriver de olika delarna i en psykografisk målgruppsanalys. Jag tror därmed att hennes modell kan vara till stor hjälp i min egen studie. Men för att även få andra infallsvinklar och perspektiv kommer jag även att komplettera med vidare studier i ämnet samt också mer specifikt titta närmare på den tidigare forskning som finns att tillgå när det gäller ämnet sexsäljare

3.3. Psykografiska egenskaper

Livsstil och värderingar

Begreppet livsstil går att definiera på en mängd varierande sätt. Det kan handla om hur man sysselsätter sig på sin fritid men även kretsas kring personlighet och värderingar. För att bäst lyckas i kommunikation med målgruppen bör man inte ha som förutsättning att försöka ändra på deras val i livet då detta kan uppfattas som nedvärderande kritik. Detta leder i sin tur till att målgruppen intar en negativ inställning gentemot sändaren och allt det som denne representerar (Palm och Hedin, 2006). Därmed blir det istället viktigt att vara lyhörd för hur målgruppen själv ser på sin livsstil och vilka eventuella problem de kan uppleva i detta.

När det gäller begreppet livsstil kan man enligt Linderholm lyfta fram olika nivåer som påverkar hur vi formar våra liv. För mig blir det här av intresse att framför allt titta närmare på den strukturella samt den individuella nivån. När det gäller den strukturella nivån handlar detta om hur kulturen och samhället inverkar på våra liv. De värderingar som råder rent allmänt sätter också ramarna för hur vi förhåller oss till de val vi gör samt hur andra människor väljer att se på detta. Att arbeta som sexsäljare innebär också att man tvingas inta ett förhållningssätt gentemot de allmänna värderingar som råder i samhället där prostitution inte är en socialt accepterad handling. Detta kan i sin tur ge effekter på de relationer man har till anhöriga, vänner samt även andra kontakter ute i samhället. Tidigare forskning visar på att ett flertal prostituerade har ett dåligt eller ickeexisterande nätverk och att detta är en sysselsättning de väljer att dölja för sin omgivning (Göteborgs prostitutionsgrupp, 2008).

Samhälle och kultur inverkar även på hur myndigheter och organisationer väljer att bemöta denna målgrupp. Enligt de intervjuer Olsson tidigare har utfört med prostituerade kvinnor finns här en önskan om en medvetenhet hos dessa instanser, där man tar hänsyn till att det också finns sexsäljare som har gjort ett aktivt val inför detta yrke och är nöjda med sin situation. Vidare menar dessa kvinnor att framtida hjälpinsatser också måste utformas utifrån detta.

Jag ämnar också använda mig av det Linderholm kallar för den individuella nivån där personen formar sitt liv utifrån bland annat intrapersonella värderingar och åsikter.

För mig blir det här intressant att titta närmare på vilket förhållningssätt prostituerade kvinnor har när det gäller sex. Tidigare forskning har nämnt att sexsäljaren själv anser att man bör ha en viss syn när det gäller sexualitet (Olsson, 2007). Jag tror även att detta kan inverka på hur man väljer att arbeta, det vill säga vilka tjänster man väljer att erbjuda och hur man tänker kring dessa.

Vidare tror jag här att det är av vikt att förstå hur deras livssituation ser ut i stort när det gäller erbjudandet av sexuella tjänster som en permanent eller tillfällig verksamhet, om detta är en huvudsysselsättning eller inte, samt varför man har valt att försörja sig som sexsäljare. Enligt tidigare forskning har prostitutionen en

gång tagit sin början på grund av bristande ekonomiska resurser (Olsson, 2007). Utifrån dessa kriterier ser jag att detta kan spela in när det gäller hur man anser att denna verksamhet påverkar livssituationen, vilka värderingar och åsikter man har kring yrket samt hur man förhåller sig till den syn av sexsäljaren som existerar ute i samhället. När det gäller livssituationen kan det här också vara värt att nämna att man i tidigare forskning har sett tendenser på att den prostituerade verksamhet, oavsett om detta inleds som en bisysselsättning eller ej så småningom tenderar att bli en heltidssyssla (Johansson och Turesson, 2006). Vidare menar man att större delen av de kvinnor som väljer att prostituera sig via nätet ligger inom åldersspannet 21-30 år, där större delen av dessa är under 25 år. Ingången till prostitution verkar här till större delen vara grundat i ekonomiska orsaker (Olsson, 2007).

Vidare blir det här intressant att titta närmare på värderingar i förhållande till myndigheter och organisationer som riktar sin verksamhet mot denna målgrupp. Här menar Carlsson att det inte sällan existerar en negativ bild av myndigheter som kan skapa svårigheter i den initiala kontakten mellan socialarbetare och den tilltänkta klienten. Han menar här att klienten inte sällan är påverkad av tidigare erfarenheter med dessa instanser. De är också ofta påverkade av de myter och berättelser som existerar om socialtjänsten ute i samhället. Därmed kan kontakten med denna myndighet kännas riskabel och farofylld. Denna risk ligger bland annat i den möjlighet som finns att förlora makt. Det är något som kan ske på ett flertal olika sätt. Ett av dessa är då man i mötet med organisationen mister sin individuella identitet för att istället reduceras till att bli ännu ett av deras fall. Att löpa risken att hamna i ett underläge gentemot socialarbetaren är också det något som kan kännas avskräckande för individen. Dessa farhågor leder till att många tvekar inför en första kontakt med socialtjänsten. Olusten att kommunicera med denna myndighet kan alltså ligga i både tidigare erfarenheter, föreställningar kring hur ett möte skulle se ut men även den situation man försätter sig i där det fastställs att man är en av socialtjänstens klienter med en bakomliggande problematik. Att stämpla sig själv som klient med allt vad detta innebär är för många ett tungt vägande skäl att undvika denna myndighet, men är en orsak som sällan uppmärksammas då kontakten mellan klient och socialarbetare diskuteras (Börjeson i Carlsson, 2005).

När det gäller värderingar och åsikter blir det även av intresse att se om och isåfall hur dessa har förändrats i och med att erbjudandet av sexuella tjänster över nätet nu har blivit en möjlighet. Tidigare studier visar tendenser på att detta nya forum har förändrat uppfattningar som tidigare existerade kring prostitution. Man menar här att det idag för många inte ses som ett lika stort steg att ta när det gäller att börja arbeta som sexsäljare, då det kan ske över Internet. Detta då nätprostitutionen inte omges av samma negativa värderingar som att erbjuda sexuella tjänster via gatan (Olsson, 2007).

3.4. Självbild

När det gäller konceptet självbild kan detta förklaras med hur en person ser på sig själv. Detta kan också likställas med den så kallades självidentiteten som visar på vad en människa ser som kärnan i sitt jag, det vill säga det eviga och bestående. Självbilden förändras självklart från barndom och ungdomsår i jämförelse med hur man ser på sig själv som vuxen. Detta då de erfarenheter man bär med sig skiljer sig åt mellan de olika åldersperioderna. Vår själv bild skapas också i relation till det sociala nätverk vi omges av och hur vi ser på oss själva påverkar även i hög grad hur vi väljer att förhålla oss till andra människor.

Här blir det intressant att titta närmare på vilken betydelse självbilden har i ett yrke som sexsäljare. Inte sällan kopplas sexsäljaren ihop med en person som har en negativ syn på sig själv samt missbruk och/eller tidigare kränkningar i bagaget. Därmed blir det också intressant att titta närmare på hur sexsäljare förhåller sig till denna syn samt vilken betydelse självbilden har i verksamheten som sexsäljare. Enligt sexsäljande kvinnor i Olssons studie bör en förmåga att hantera många olika typer av människor, att vara taktisk samt en god förmåga att sätta gränser sägas vara karakteristiska som är av vikt i denna yrkesverksamhet.

3.5. Risk och riskbeteende

Att titta närmare på hur sexsäljaren förhåller sig till eventuella risker blir intressant då det enligt tidigare forskning finns ett flertal riskfaktorer i denna verksamhet. Enligt Johansson och Turesson är förhandlingsutrymmet när det gäller preventivmedel större över nätet än vid gatuhandeln, detta gäller framförallt oralsex.

De spekulerar kring om detta kan ha sin grund i att sexsäljaren då kan sätta ett högre pris samt att det i bedömning av kunden anses som mindre riskfyllt om detta är en stamkund som dessutom ses som ”hel och ren”. Att mer oskyddat sex erbjuds via nätet kan också ha sin grund i att de kvinnor som figurerar här inte har samma sociala skyddsnet som de som arbetar på gatan och därmed inte är medvetna om var de bör sätta sina gränser (Olsson, 2007). Men även andra åsikter finns kring detta, där man anser att det genom forum och bloggar på nätet ges tillräcklig information till sexsäljaren om vilka tjänster de bör erbjuda (Olsson, 2007 samt Haansbaek i Söderlind). Ytterligare en riskfaktor sägs ligga i mötet med kunden där misshandel och övergrepp inte sällan förekommer (Göteborgs prostitutionsgrupp, 2008). Utifrån denna forskning blir det därmed intressant att ytterligare klargöra hur sexsäljaren själv ser på de tänkbara risker som kan ingå i arbetet samt hur de väljer att bemöta dessa. Detta då det för en myndighet är viktigt att vara lyhörd för målgruppens behov och inte enbart se till organisationens önskemål (Larsson, 2001). Svårigheterna här kan dock ligga i att socialarbetare och klient inte sällan utgår ifrån olika perspektiv när det gäller bland annat intresse av kontakt, avsikter och målsättning med kommunikationen samt hur man vill att denna kommunikation ska se ut (Carlsson, 2005).

Enligt Linderholm är risk och riskupplevelse två begrepp som inte sällan felaktigt blandas ihop. Hon anser att vi ser på uppfattningen om risk som att detta vore verklighet, trots att det många gånger bara handlar om vår individuella uppfattning av hur riskfyllt något är. Därför är det här av vikt att göra en åtskillnad mellan den objektiva, det vill säga verkliga risken och den subjektiva, det vill säga upplevda risken.

Hur en människa agerar påverkas både av vilken kännedom hon har om de konsekvenser som faktiskt kan uppstå men även av hennes individuella perspektiv på hur stor risken är.

Här kan man se olika personlighetstyper där realisten är medveten om att man utsätter sig för en hög objektiv risk och även har en hög subjektiv riskupplevelse. Därmed intar denna person ett kontrollerat beteende.

Ännu en karaktär skulle kunna sägas vara optimisten. Denne individ har en hög objektiv risk men ser trots detta inte några större faror i sitt beteende. Grunden i detta kan vara omedvetenhet men även bottna i en förnekelse av de faror som existerar.

Risk kan även delas upp i en *personlig* och *allmän* sådan. Här handlar den personliga risken om hur stor faran är för den egna individen. Den allmänna risken däremot är kopplad till hur mycket kontroll personen anser sig ha över situationen. Om man uppfattar sig ha kontroll blir inte heller känslorna av fara lika starka.

Risker kan också delas upp i ytterligare två beståndsdelar där man skiljer på *frivilliga* samt *ofrivilliga* risker. Med andra ord innebär detta i hur hög grad man själv väljer att utsätta sig för olika typer av risker. När det gäller frivilliga risker kan detta exempelvis sägas vara användandet av tobak samt alkoholkonsumtion. Ett exempel på ofrivilliga risker skulle kunna sägas vara att drabbas av en sjukdom. Här är den risk man själv väljer att utsätta sig för något som också är lättare att godta.

4. Metodval – En kvalitativ studie

Jag har valt att använda mig av en kvalitativ metod i form av djup intervjuer för denna studie. Detta för att jag tror att denna metod på bästa sätt kommer att besvara syfte samt frågeställningar. Jag är medveten om att detta även medför vissa svagheter, framförallt när det gäller ett generaliserbart resultat. Dock anser jag att djupintervjun är relevant att använda här då jag vill få en närmare förståelse kring hur de sexsäljande kvinnorna själva ser på sin yrkesverksamhet samt livssituation. Relevansen i det valda tillvägagångssättet bekräftas även av Kvale som menar att;

” Intervjuer är särskilt lämpliga när man vill studera människors syn på meningen hos sina levda liv, beskriva deras upplevelser och självuppfattning och klargöra och utveckla deras eget perspektiv på sin livsvärld”.

Genom att sexsäljande kvinnor får möjlighet att göra sina röster hörda i prostitutionsdebatten hoppas jag också på att uppfylla de aspekter Kvale skriver om då han nämner konsekvenserna av en intervju och det ideala är att respondenten vinner lika mycket på att vara med som vad de uppnår genom att delta. Här ska fördelarna överväga det obehag en individ utsätts för genom att delta i en intervjusituation. Min förhoppning är därmed att denna studie ska kunna leda till positiva effekter för sexsäljare över nätet då de genom att själva uttrycka sig kan tydliggöra för socialtjänsten samt andra myndigheter hur de vill bli kontaktade och vilka eventuella behov av stöd och hjälp som kan uppstå i deras verksamhet.

4.1. Förförståelse av problemet

Prostitution är ett område som många människor aldrig har eller kommer att vara i direkt kontakt med. Det är ett relativt dolt fenomen och de flesta har fått sina kunskaper om detta från media eller myndigheter, och inte ens här är intresset för att närmare beröra problemet särskilt stort. Trots detta har de flesta människor som jag har diskuterat ämnet med starka åsikter i frågan, man vill gärna uttala sig huruvida kriminaliseringen av sexköpare är rätt eller inte, om den lyckliga horan existerar eller inte och så vidare.

Åsikter och föreställningarna kring ämnet saknas alltså inte. Inte heller jag är ett undantag i detta. Genom att tydliggöra för sig själv vilken förförståelse man har i ämnet kan detta också vara till hjälp vid den senare analysen. Denna förförståelse utgår från egna tankar kring ämnet men även tidigare forskning. Genom att vara tydlig för sig själv med hur förståelsen för materialet ser ut kan detta senare vara en hjälp vid analysen (Esaïsson, Oscarsson, Wägnerud, 2007). Jag hoppas också på att jag genom att vara tydlig mot mig själv kan undvika att styras av eventuella fördomar vid intervjutillfället, utan istället lyssna så öppet och vidsynt som möjligt.

Framförallt har min grundsyn på fenomenet prostitution varit att detta är människor som har hamnat i en situation som sexsäljare på grund av tidigare traumatiska livshändelser samt en grundläggande negativ självbild. Utifrån de kontakter jag har haft med både prostitutionsgruppen i Göteborg och Malmö samt den litteratur jag har studerat närmare har detta perspektiv delvis bekräftats. Därmed har jag svårt för att inte se prostitution som en samhällsproblematiserande verksamhet där många av de inblandade individerna far illa. Men jag anser det också viktigt att ha förståelse för att detta inte behöver gälla för alla. Många sexsäljare upplever att de har gjort ett aktivt val utifrån den verklighet de befinner sig i och att de själva äger frågan om att vara i prostitution eller inte (Olsson, 2007). Att dessa åsikter hos den prostituerade finns är därmed något man bör vara medveten om och ta på allvar. Därmed vill jag så långt det är möjligt inte lägga någon moralisk aspekt på sexsäljarens verksamhet. Att studien till viss del kommer att färgas av mitt subjektiva perspektiv anser jag vara oundvikligt. Men genom att möta de föreställningar och eventuella fördomar jag har kring ämnet hoppas jag också på att detta inte kommer att ha alltför stor betydelse för uppsatsens framtida utformning.

4.2. Urval och begränsningar

Jag har här valt att intervjua fyra stycken kvinnor som säljer sex över nätet. Antalet kvinnor har sin grund i den tidsbegränsning som följer med denna studie. Men det påverkas också av svårigheten av att få tag i respondenter, vilket därmed har tvingat mig att begränsa antalet till fyra stycken. Att jag har valt att lyfta fram kvinnliga sexsäljares åsikter grundar sig i att dessa framstår som en grupp i majoritet när det gäller försäljningen av sexuella tjänster. Därmed anser jag detta vara relevant att rikta in sig på just denna målgrupp. Även män som säljer sex till män eller ungdomar som befinner sig i en riskzon där ett destruktivt sexuellt beteende kan leda över till prostitution kan vara intressant att titta närmare. Detta överlåter jag dock till andra forskningsstudier då jag inte anser att det finns plats även för dessa grupper i mitt uppsatsskrivande. När det gäller det geografiska läget var min ursprungliga tanke här att begränsa mig till kvinnor i Skåne då studien utförs på uppdrag av Malmö prostitutionsenhet. På grund av svårigheterna i att få tag på respondenter har jag dock fått ge upp denna tanke och istället fått rätta mig efter dem som varit intresserade av att medverka, oavsett var i landet de befann sig. Detta innebär att en av dessa kvinnor befinner sig i Malmö och de övriga arbetar i Göteborg. Jag anser dock att målgruppens tankar och värderingar kring yrkesverksamhet och livssituation inte bör skilja sig allt för mycket åt utifrån var i Sverige man befinner sig. Därmed tror jag inte att detta kommer ha någon inverkan för vilken nytta Malmö prostitutionsgrupp kan få ut av denna studie. Då nätet dessutom inte har några nationella begränsningar är det inte heller en omöjlighet att sexsäljande kvinnor i övriga delar har uppmärksammat Malmö prostitutionsenhetens arbete. Jag tänker här exempelvis på deras preventionspaket som för tillfället lanseras på sexwork.net

4.3. Intervjun

Jag har inledningsvis under intervjutillfället varit noga med att få ett informerat samtycke, det vill säga jag har noggrant redogjort för vad som är uppsatsens syfte. Jag har också försäkrat respondenterna om deras anonymitet, dels genom att deras namn kommer att fingeras men också genom att enbart jag kommer att få ta del av bandinspelningar och det skrivna material som inte ingår i den färdiga uppsatsen. Jag har också varit tydlig med att de bara behöver svara på de frågor som känns bekväma för dem samt att jag om de så önskar stänger av bandspelaren. Jag har även förklarat var materialet kommer att publiceras och att de kommer att få läsa igenom och godkänna det som skrivs innan det blir offentligt. Detta är något jag har valt att ta upp så väl vid den första telefonkontakten såväl som vid själva intervju tillfället. Jag har även valt att maila över ett utskick till deltagarna där de mer detaljerat har kunnat läsa igenom vad min studie handlar om. Mina första två intervjuer hade jag förmånen att göra ansikte mot ansikte med mina respondenter. Då den tänkta målgruppen har varit svår att nå och ämnet är ett så pass känsligt sådant var detta mer än jag hade hoppats på från början då jag tog för givet att samtliga intervjuer skulle ske över telefon, mail eller msn. Jag hoppas därmed på att jag har ökat studiens reliabilitet genom att kunna använda mig av en bandspelare med god ljudupptagningsförmåga under mina inledande intervjuer. Under de två första intervjuerna har jag använt mig av en bandspelare med god ljudupptagningsförmåga vilket jag hoppas kommer att öka studiens reliabilitet. Dock har de övriga varit tvungna att genomföras via telefon. Detta försvårar självklart vid intervjutillfället och till viss del har jag nog förlorat viss värdefull information genom att försöka lyssna och skriva samtidigt. Dock tror jag ändå att även mina intervjuer över telefon har gett tillräckligt mycket material för att kunna ge en givande analys. Detta intryck förstärks även av att jag upplever intervjutillfällena som lugna och avslappnade där jag upplever att respondenterna har varit öppna och ärliga då de delat med sig av sina åsikter i ämnet till mig.

4.4. Metodproblematik

Svårigheten med val av metod i denna studie har framförallt handlat om att få tag på personer som kunnat tänka sig att medverka i en intervju. Detta är något som känns ganska självklart med tanke på hur pass känsligt ämne detta är. Därmed var jag medveten om att detta kunde bli ett problem redan innan jag inledde mitt uppsatsskrivande. Men även nya komplikationer som jag inte hade räknat med, har tillkommit under studiens gång. Min ursprungliga tanke var att under ett tidigt stadium söka reda på respondenter till min studie. Dock har detta inte kunnat göras förrän lång senare än vad jag först hade tänkt mig, då detta olyckligtvis krockade med Malmö prostitutionsenhets lansering av det nya preventionspaketet. För att inte överösa målgruppen med allt för mycket information under ett och samma tillfälle har jag därmed avvaktat.

Ytterligare en fråga som har uppstått kring sökande efter villiga intervjuobjekt är vilka sidor som är lämpliga att söka på. Antalet forum där sexsäljande kvinnor annonserar om sina tjänster är flera men då Niclas Olsson vid Malmö prostitutionsenhet har nämnt sidan sexwork.net väljer jag därför att söka respondenter över denna sida. Denna sida blir också ett naturligt val då det i kvinnornas hemsidor tydligt framgår att deras verksamhet handlar om prostitution och därmed hör till den målgrupp jag söker. Denna sida erbjuder ett flertal olika funktioner såsom chat, blogg, och diskussionsforum. De kvinnor som syns här har uppenbarligen ett intresse av att diskutera både med varandra och rent allmänt kring ämnet prostitution. Därmed hoppas jag att detta också ska tyda på ett intresse av att delge sina åsikter även till mig och har därmed riktat in mig på dessa kvinnor.

Jag har här utgått ifrån deras hemsidor där kontaktinformation i form av telefonnummer och mail finns att tillgå. Då jag hoppas på att detta ska ge ett mer seriöst intryck samt att mer ingående förklara vad intervjun kommer att handla om samt hur undersökningen i stort kommer att se ut har jag därför valt att ringa. Jag har sedan även mailat ett utskick till de tänkta intervjupersonerna för att de i lugn och ro ska kunna tänka över sin medverkan innan de tackar ja till detta. Att få tag på personerna över telefon har varit något problematiskt men jag har dock i slutändan sett detta som mer givande än att kontakta dem över nätet. Detta bekräftas även av att de utskick jag faktiskt valde att göra över Internet inte har besvarats.

Ytterligare ett problem i mitt sökande efter intervjupersoner har blivit allt tydligare ju fler kvinnor jag har kommit i kontakt med. Ett flertal av dem menar att intresset för att undersöka prostitution för tillfället verkar vara mycket högt. Till följd därav hade ett flertal av dem redan blivit kontaktade, främst av andra studenter och några hade redan medverkat i tidigare intervjuer. Det fanns därmed en viss mättnad när det gällde att delta i forskningsstudier.

4.5. Reliabilitet, validitet samt studiens generaliserbarhet

Mitt val av intervju har varit en semistrukturerad sådan. En kritik som kan riktas mot detta skulle kunna vara att man inte har samma kontroll över vilka frågor man kommer att ställa och att detta därmed kan leda till intervjuareffekt samt ledande frågor. Jag tror dock att fördelarna överväger nackdelarna då en semistrukturerad intervju ger ett mer levande samtal (Backman, 1995). Det blir här lättare att följa med i informantens tankar kring ämnet och följa upp eventuella viktiga frågor som inte finns med i intervjuguiden men känns självklara vid intervjutillfället.

Jag är medveten om att detta val av metod kan sakna en generaliserbarhet. Detta då gruppen respondenter är så liten. Sexsäljande kvinnor över nätet är ingen homogen grupp och därmed kan det också vara svårt att dra några generella åsikter kring deras behov utifrån ett så pass begränsat antal. Att få ett generaliserbart resultat och en bredd som på ett rättvist sätt representerar de kvinnor som befinner sig på nätet kan också vara svårt då mitt urval kanske inte kan ge en så pass hög variation som man kunde ha önskat när det gäller ålder,

hur länge man har befunnit sig i prostitution, om detta är något sporadiskt eller en permanent verksamhet och så vidare. Dessa faktorer påverkar deras syn på prostitution och därmed hur de väljer att besvara mina frågor. Ytterligare något som kan ifrågasättas när det gäller studiens generaliserbarhet kan tänkas vara att de sexsäljande kvinnor som väljer att medverka i en intervju också är de som klarar av prostitutionen bättre och som därmed har en mer positiv inställning till detta. Kanske hade bilden av sexsäljaren blivit en helt annan om jag exempelvis hade valt att intervjua kvinnor som inte längre sysslar med denna verksamhet. Jag kan inte heller utlova att mina resultat överensstämmer med de erfarenheter som exempelvis Malmö Prostitutionsenhet har av företeelsen. Personalen i denna organisation har arbetat med detta under många år och har säkerligen mer kunskap och en mer fördjupad bild av fenomenet än vad jag kan erbjuda i denna studie. Dock hoppas jag ändå på att detta kan vara ett givande komplement till tidigare forskning.

Något som kan påverka studiens validitet är kvaliteten hos själva intervjuandet. Här kan man tänka sig att en pilotintervju hade kunnat höja studiens validitet. Dock ser jag detta som en svårighet då dessa frågor inte kan besvaras av vem som helst. Dock kunde jag efter de första intervjuerna se värdet av en viss erfarenhet då jag gjorde vissa nybörjar misstag så som att exempelvis ställa flera frågor på rad eller försöka gissa vad de menade om respondenten vid något tillfälle hade svårt att formulera sig. Jag är medveten om att detta till viss del kan ha påverkat validiteten. Därmed blir det också svårt att pröva denna intervju innan själva mötet med respondenterna äger rum. Dock anser jag att jag har höjt studiens validitet genom att ge intervjuobjektet tydliga strukturer för hur intervjutillfället kommer att se ut, bland annat när det gäller tidslängd, upptagning av intervjun samt vad den kommer att handla om. De har även uppmuntrats till att våga vara så ärliga som möjligt genom val av ställe samt utlovad anonymitet. För att höja validiteten har jag också försökt att vara noga med att jag har förstått dem rätt genom att stämma av om deras ord överensstämmer med hur jag tolkar detta under intervjuens gång. Jag anser att det ligger en svårighet i att inte tolka intervjumaterialet utifrån förförståelse och eventuella önskemål när det gäller vad man vill få fram i resultatdelen. Jag har därför varit noga med att så långt det går försöka undvika missförstånd under intervjun. Jag har även skickat de transkriberade intervjuerna till respondenterna som en ytterligare säkerhetsåtgärd för att undvika eventuella felaktiga tolkningar.

Jag är medveten om att generaliserbarheten är låg då detta material enbart täcker upp fyra respondenters åsikter i ämnet. Jag tror också att de svar jag har lyckats få fram genom detta val av studie, är mer givande än om jag hade valt att skicka ut enkäter via nätet till de sexsäljande kvinnorna.

4.6. Upplägg av intervju

Kvale menar att det första steget man bör ta hänsyn till vid utformandet av en intervjuguide är tematiseringen. Detta innebär att man tydligt och klart bör ha tre frågor klart för sig. Dessa är

Vad;

Här krävs kunskaper i det ämne man har för avsikt att undersöka.

Varför;

Här krävs ett tydligt syfte för att utforma en relevant intervjuguide.

Hur;

Under denna fråga menar Kvale att man bör skaffa sig kunskaper om de olika intervjutekniker som existerar för att bland dessa välja ut den som lämpar sig bäst för den studie man står i begrepp att genomföra.

Genom att ta hänsyn till den tematiska aspekten kan frågorna alltså utformas utifrån syfte och teori. Om detta förbises kan det istället innebära problem då det är dags för analys, då risken finns för att den teoretiska tolkningsram som krävs för detta inte går att återfinna i intervjuvaren. Men för att intervjun ska bli givande bör frågorna även utformas ur en dynamisk infallsvinkel. Detta innebär att frågorna bör uppmuntra till en flytande kommunikation där intervjuobjektet känner sig avslappnad i situationen och motiverad att svara på frågorna. För att uppnå detta bör frågorna vara lättförståeliga, korta och utan vetenskapliga uttryckssätt. Då jag har utformat min intervjuguide har jag därmed haft detta i baktanke och min ambition har varit att formulera frågorna utifrån såväl ett tematiskt som dynamiskt perspektiv.

Kvale tar även upp vikten av att ha analys vid åtanke redan vid utformandet av intervjuguide. Därmed kommer jag här också att ta upp hur jag tänker gå tillväga vid analys av intervjuresultaten. Jensen nämner att han för att hitta information och upplysningar i en text följer olika spår. Jag låter mig inspireras av detta och leta efter svaren på mina forskningsfrågor genom att systematiskt färgmarkera den information som passar ihop med respektive frågeställning i mitt intervjumaterial. För att ytterligare tydliggöra utfallet av mina intervjuer kommer dessa färgmarkerade textfragment plockas ut ur sitt sammanhang och spaltas upp under den frågeställning detta stycke besvaras. Här kommer jag att använda mig av den så kallade koncentreringsmetoden, där varje uttalande pressas ner till kortfattade formuleringar. På så sätt hoppas jag att detta underlättar i mina försök att undersöka och analysera resultaten av intervjun (Esaïsson, Oscarsson, Wägnerud, 2007).

Om inte teorier förs in förrän på analysstadiet efter det att intervjuerna har genomförts, kan det saknas den information som krävs för den teoretiska tolkningen.

Guiden kan beskriva i stort de ämnen som ska täckas eller den kan rymma en rad omsorgsfullt formulerade frågor. För den här diskuterade halvstrukturerade

typen av intervju innehåller guiden en översikt över de ämnen som ska täckas och förslag till frågor.

Varje intervjufråga kan bedömas tematiskt och dynamiskt; tematiskt med hänsyn till dess relevans för forskningsämnet och dynamiskt med hänsyn till det mellan mänskliga förhållandet i intervjun. En bra intervjufråga bör bidra till tematiskt till kunskapsproduktionen och dynamiskt till skapandet av ett bra samspel mellan intervjuare och intervjuperson. Tematiskt relateras frågorna till ämnet för intervjun, till de teoretiska frågeställningarna som ligger till grund för undersökningen och till den följande analysen.

Intervjuguiden har jag sedan valt att utforma utifrån så kallade semistrukturerade frågor. Detta innebär att guiden utgår ifrån varierande teman samt utkast till väsentliga frågor. Jag anser att denna typ av intervjuguide passar mig bäst då det ger mig fria händer att förändra frågornas formulering eller ordningsföljd under intervjuns gång, om detta skulle kännas nödvändigt.

5. Resultat och analys

I detta kapitel kommer jag utifrån mina frågeställningar redovisa vad mina respondenter har berättat för mig under mina tre intervjuer. Genom att analysera dessa svar utifrån valda teorier försöker jag här också få en djupare förståelse för vad det säger om den prostituerade kvinnans livssituation i Sverige idag.

5.1. Presentation av Angela, Alexandra och Agnes

De tre respondenter jag har haft möjlighet att intervjua har gått med på detta utifrån att detta kommer att anonymiseras. Jag kan därför inte ge någon närmare presentation av dessa tre kvinnor men kommer här att något ytligt berätta vilka de är.

Alexandra är den som har fått mest utrymme i denna presentation, detta har inget att göra med att jag prioriterar hennes intervju mer än de övriga, utan beror helt enkelt på att hon var den person som bjöd på mer personliga detaljer ur sitt liv. Alexandra är äldre än de övriga två, cirka femtio år. Hon beskriver sig själv såhär;

”Jag ska inte säga att jag är någon medelssvensson, har aldrig varit och kommer aldrig att vara... Jag är ju i grund och botten en ganska seriös person.”

Alexandra bor i en av förorterna till en storstad och har vid sidan av eskortverksamheten ytterligare ett jobb, detta är dock inget hon skulle klara sig på;

”Det ger inte speciellt mycket inkomster, det ger en del men jag skulle inte klara mig på det”

Hon har tidigare levt i ett samboförhållande där hon blev misshandlad av sin partner i en mycket lång relation. Detta våld har sedan orsakat sådana skador att Alexandra idag lider av bland annat återkommande depressioner. När det gäller Alexandras familj idag består denna av Alexandras vuxna barn. Eskortverksamheten är något som hon ser som heltidssysselsättning samt permanent sen fyra år tillbaka

Agnes är i fyrtioårsåldern. Hon har arbetat som eskort de senaste femton åren och bor i en storstad. Hon har tidigare studerat men har nu avslutat detta för att arbeta som eskort på heltid.

Angela är i tjugooårsåldern och bor precis som Alexandra i en av förorterna till en storstad. Hon valde tidigt att flytta från föräldrahemmet till en egen lägenhet. Idag har hon ytterligare två jobb vid sidan av eskortverksamheten.

5.2. Ingången i prostitution

Enligt tidigare forskning blir prostitutionen i de flesta fall, även om detta till en början inte ses som det, så småningom en huvudsysselsättning (Olsson, 2007). Detta kan bekräftas av intervjuer med såväl Agnes som Alexandra som tidigare har varit verksamma med detta sporadiskt men även studerat eller arbetat. Detta är dock inte längre något de sysslar med, då de nu istället har valt att arbeta med prostitution som en heltidssysselsättning. När det gäller anledningen till att man en gång började som eskort nämner Alexandra en psykisk ohälsa som den grundläggande anledningen till att hon här valde bort ett ”vanligt jobb”;

”Det var väl då jag insåg att jag inte har tillräckligt många bra dagar efter varandra för att jag ska orka jobba på ett konventionellt jobb, ingen skulle anställa en ekonom som inte längre minns hur siffrorna ser ut”.

Alexandra ansåg därmed att hon inte mår tillräckligt bra för att kunna arbeta vilket var en syn som inte stämde överens med de myndigheter hon kom i kontakt med;

”Min läkare sa att jag inte var tillräckligt sjuk för att vara sjukskriven och sen kom arbetsförmedlingen in och sa att jag var tvungen att ta vilket jobb som helst som dom anvisade varsomhelst i Sverige och då hade jag precis byggt upp det här hemmet och kände bara att nä jag flyttar ingen annanstans, jag ska bo här, det var ju den enda trygga punkt jag hade”

Psykisk ohälsa blir inte ett lika självklart sjukdomstillstånd som då man faktiskt kan se tecken på en sjukdom i form av fysiska åkommor. Därmed kan detta försvåra möjligheterna till sjukskrivning. Att detta ändå är något som vissa människor behöver är självklart och här kan man se ett exempel på när samhället har brustit i att ge denna sjukskrivning. Då Alexandra inte har orkat med ett vanligt yrke har hon här känt att det enda alternativet som kvarstod var prostitutionen. Detta sker också i kombination med att hon utifrån sin livssituation ser sitt hem som den enda tryggheten hon har. Här handlar därmed ingången in i prostitution som en permanent verksamhet snarare om att hon inte tycker sig se några andra utvägar, mer än att detta är ett frivilligt val.

Detta är även något som går att känna igen i Agnes berättelse;

”Jag blev för sjuk för att orka fortsätta med studierna och även för att kunna hantera ett vanligt jobb, då gick arbetet som eskort över till en heltidssysselsättning”

För att koppla detta till en av de faktorer som Linderholm väljer att ta upp i sin målgruppsanalys, självbilden, blir detta intressant att titta närmare på. Man kan här undra hur det påverkar självbilden när man inte längre ser utbildning eller en socialt accepterad yrkesverksamhet som valmöjligheter man klarar av att hantera. Ur ett annat perspektiv kan man säga att accepterandet av detta som enda möjliga kvarstående alternativ säger något om hur man redan ser på sig

själv. Här verkar dessa kvinnor inta positionen av en slags hjälplöshet att påverka sina egna liv där de själva inte längre har någon makt, och där därmed prostitutionen måste bli lösningen på deras ekonomiska situation. En föreställning finns om att de inte genom egna handlingar kan förändra livssituationen utan enbart är offer för de yttre omständigheter som drabbar dem, vid exempelvis mötet med myndigheter. De verkar här inte anse att de har någon kontroll över sina liv och att deras eget agerande inte kan förändra situationen.

Här kan man dock också argumentera för att detta har varit deras sätt att handla och lösa en problematisk ekonomisk situation. De har behövt en lösning i sina liv när de har mått för dåligt för att arbeta men inte beviljats sjukersättning. Det är också så Angela väljer att se på eskortverksamheten där hon menar att hon tog sig ur en svår ekonomisk situation genom att vara handlingskraftig och klara av detta på egen hand;

”Jag hatar att be om hjälp och fråga folk om pengar och sånt där så jag tog mig en tripp ner på rosenlund med en kompis”

Pengarna är dock till skillnad från Alexandra och Agnes inte längre något som Angela är beroende av som enda inkomstkälla. Istället verkar andra grunder spela in till varför hon nu väljer att fortsätta arbeta som eskort. Ett av dessa är den bekräftelse hon anser sig få då hon kontaktas av män som vill ta del av de sexuella tjänster hon erbjuder. Detta är något jag kommer att gå närmare in på lite längre fram.

Värt att nämna är här också att Agnes har försökt att ta sig ur en situation som en gång skapades på grund av föreställningar om att hon själv inte hade kontrollen över sitt liv och möjligheten att styra detta åt något annat håll. Men då hon väl väljer att agera för att förändra sin livssituation motarbetas det av de samhälleliga instanser hon möter. Den maktlöshet som Agnes kanske en gång kände har därmed nu blivit en realitet. Tidigare föreställningar om att hon inte hade någon annan utväg förstärks av att de myndigheter hon möter idag försvårar hennes försök att ta sig ur prostitutionen.

5.3. Sexualitetens roll i prostitution

Som en av de grundläggande faktorerna i verksamheten som eskort nämner både Angela och Alexandra att lusten till sex är viktig;

”Man ska gilla sex, man ska gilla pengar, jag gillar ju sex och jag gillar att ha det med olika personer och det behöver inte nödvändigtvis vara i ett förhållande, annars hade jag ju inte gjort det”

Dock kan man se en tydlig skillnad när det gäller vilka åsikter man har kring om det sex som ska erbjudas kunden ska vara av samma typ som det man uppskattar privat.

”Jag märkte att det jag gillar privat kanske jag inte kan erbjuda som eskort för att det kommer att vara en säkerhetsrisk”.

Detta sägs av Angela som också upplevde det första mötet med en kund som mycket obehagligt;

”Från början var det nog, jag testade en gång när jag var nitton första gången, men det var ju en fruktansvärd upplevelse, men då var det ju för att jag var i en jävla penningknipa rent ut sagt”

Angela upplever sig nu ha mer kontroll över sitt liv då hon ser sina övriga två jobb som en väg ut om hon inte längre skulle vilja fortsätta som eskort. Hon väljer inte heller att lägga felet på den kund hon då träffade utan kopplar istället detta till att skulden låg hos henne. Detta då hon som nybörjare valde att erbjuda en typ av sexuella tjänster som hon senare har kommit fram till att hon inte vill dela med en kund.

”Det var ingen timme som gick fort för mig men grejen var att han gjorde inget fel, han hade pratat om vad han gillade, jag hade pratat om vad jag gillade, han gick inte över gränsen på något sätt, hur skulle han kunna veta att det inte funkade just med honom”

Detta är dock något som hon nu tycker sig ha kontroll över. Här skiljer sig Angela och Alexandra tydligt åt när det gäller vilken typ av sex som bör erbjudas kunden. Alexandra menar att det hon uppskattar privat också bör erbjudas i eskortverksamheten. Angela däremot anser att det var just denna inställning som gav henne en otrevlig upplevelse vid det första kundmötet och där hon senare har förstått att det som för henne fungerar privat inte är något hon ska erbjuda som eskort.

Här kan man också se en viss dubbeltydighet med hur man motiverar sin verksamhet som prostituerad. Både Alexandra samt Angela motiverar delvis verksamheten med lusten till sex. Dock har de båda två angett ekonomiska skäl som anledningen till att de började arbeta som eskorter. Att intresset för sex skulle stå i fokus motsägs också av Angelas åsikter, där hon menar att det hon uppskattar i privatlivet inte är något hon väljer att erbjuda som eskort. På frågan om hon attraheras av sina kunder är detta något hon tvekar på;

”Tända och tända, jag har aldrig träffat en kund som jag har blivit äcklad av, sen kan jag ju inte kräva samma standard som jag gör på killar som jag träffar ute eller privat”

Angela menar att det sex hon tidigare har erbjudit män har varit kostnadsfritt;

”Herregud, förr låg jag runt med tio killar på en vecka utan pengar och nu gör jag med pengar, det är väl mer där jag drar kopplingen, oj herregud ,jag jobbar som eskort, förr knullade jag gratis, nu gör jag det för pengar”

Användandet av ordet gratis visar på att Angela ser det sexuella utbytet hon tidigare har haft i privata relationer som något som först och främst har gynnat

männen. Det är först när hon börjar ta betalt för detta som hon anser att hon får något slags utbyte av detta, då i form av pengar. Men även ett utbyte i form av bekräftad självkänsla är något Angela upplever i mötet med kunderna;

”Jag kan gå igång på hur man träffas, det kan jag tycka är lite spännande. Jaa, att personen ifråga är så villig att ha sex med mig att han är beredd att betala”

Genom att män vill köpa sexuella tjänster av henne känner hon sig åtrådd och ser den ekonomiska transaktionen mellan henne och kunden som ytterligare ett bevis på hennes värde. Då Angela har två andra jobb vid sidan av är det för henne inte en ekonomisk nödvändighet att jobba som eskort. Själva den sexuella akten verkar inte heller ligga i fokus då hon inte erbjuder den typ av sex som hon säger sig uppskatta i privatlivet. Därmed verkar det här istället handla om hennes självkänsla där hon lägger en stor del av denna i mötet med kunderna. Enligt tidigare forskning finns det något som kallas för kärleksfasen. Detta är den inledande perioden i prostitution där man använder verksamheten som eskort som en typ av ångestreducering. Det sker då man i mötet med kunder känner sig sedd, vacker och eftersökt. Detta bekräftas också av Angelas syn på kunden där han så pass gärna vill ha henne att han väljer att betala för detta möte. Att nå personer som befinner sig i denna fas blir också svårt då de nu anser sig ha full kontroll över sina liv. Även detta kan appliceras på Angela då hon är stolt över att vara självförsörjande, delvis tack vare denna verksamhet. Detta är något jag kommer att gå djupare in på lite längre fram.

Genom att lägga sin självkänsla i verksamheten som prostituerad väljer Angela också att definiera sig själv som ett objekt där kundens önskan efter sex hamnar i första rum;

”Allvarligt talat, tjejer är objekt, det är så, och det viktigaste är.. det är ju du lika mycket som jag och du säljer inte sex.. det handlar ju om hur folk ser på oss, så länge du inte själv ser dig som ett objekt, om du själv ser dig som ett objekt, det är ju då det blir ett problem”

Den sexuella handlingen utförs mellan två främlingar och därmed kan inte heller kunden sägas vilja träffa just Angela utan istället mer generellt en kvinna. Att objektifieras är dock inte något Angela ser som ett problem då hon anser att det är något som drabbar alla kvinnor.

Att vara ett objekt i männens ögon blir därmed inte något som hon väljer att problematisera. Hon menar även att det istället handlar om hur man väljer att se på sig själv, och frikopplar detta från relationen till män.

Frågan om detta handlar om objektifiering eller inte kan också sägas vara del i ett större sammanhang där man ofta diskuterar denna företeelse utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Utifrån detta kan prostitution sägas vara en objektifiering av kvinnan genom att hon tillåter sin kropp att bli en handelsvara. Detta är något som Angela inte håller med om. Inte heller Alexandra vill godta detta synsätt då hon kallar det för *”kvalificerat svammel”* där jämställdhet för henne istället handlar om att varje kvinna ska få göra det hon vill, oavsett om det innebär att man vill prostituera sig eller inte. Här resonerar hon utifrån att det är upp till varje individ att själv utforma och göra sina livsval.

Angela väljer att se eskortverksamheten som inte något som enbart handlar om sex, hon menar istället att detta är en helhetsupplevelse. Detta kan sägas vara ett sätt för henne att stärka självkänslan genom att upphöja en verksamhet som i dagens samhälle ger starka negativa associationer.

”Jag tycker att det är starkt av tjejer som säljer sex, det är något jag är stolt över att jag gör, jag erbjuder en tjänst som får många att må bra”

I ett samhälle där prostitution är en ickeaccepterad verksamhet och där detta därmed blir en stigmatiserad grupp kan det sägas vara än viktigare för individen att se sitt eget självvärde och få en stolthet och förståelse för hur man väljer att utforma sitt liv. Därmed kan detta sägas vara en väg för Angela att rättfärdiga och berättiga hennes val att jobba som eskort då hon menar att detta är något mer än att enbart erbjuda en sexuell tjänst och en tydlig skillnad från gatan där mottagandet av kunder sker *”på löpande band”*.

5.4. En vilja att vara anonym och en ofrivillig offentlighet

När det gäller prostitution är detta en sysselsättning som inte accepteras av samhället. Därmed blir denna verksamhet en känslig fråga som respondenterna vill dölja framförallt för de närmaste men även för övriga människor de möter i samhället.

”Vi vill ju inte bli igenkända när vi är ute en fredagkväll”

Samtliga respondenter försöker att anonymisera sin verksamhet så långt det är möjligt. Detta sker bland annat genom att dölja ansiktet då man tar foton för den hemsida man sedan kommer att lägga upp på nätet. Ytterligare ett sätt för Angela att undanhålla sin identitet har varit att ta dessa bilder mot en neutral vit vägg så att ingen ska kunna koppla ihop dessa med hennes privata sovrum. Strategier som dessa används alltså för att så långt det går vara diskret med sin verksamhet.

Agnes berättar hur prostitutionen innebär att man blir offentlig och igenkänd vid tillfällena då man inte vill att detta ska ske;

”Det har kommit fram folk till mig på stan och sagt nu ska vi gå och knulla och sånt, man vet nog inte när man börjar att man blir offentlig och att det är svårt att komma undan sen.”

Här kan man se en nackdel med nätet då detta skapar en miljö som innebär att den prostituerade kvinnan måste exponera sig och inte längre kan vara lika anonym som vid gatuhandeln. Agnes menar att detta också kan vara ett problem om man i framtiden vill avsluta sin verksamhet som eskort då man nu har blivit en offentlig person. Hon anser att detta är en av anledningarna till att man noga bör tänka igenom saken innan man inleder en verksamhet som eskort, då detta sedan kan förfölja en under en lång tid oavsett om man

fortfarande är verksam eller ej. Att inte veta när man kan vänta sig dessa oväntade möten med en kund på stan och vad de kommer att innebära är något som säkerligen medför en mental press. Detta är också något som Goffman tar upp då han menar att en ständig rädsla för att bli upptäckt lätt leder till psykiska påfrestningar hos den stigmatiserade gruppen.

Goffman menar också att den stigmatiserade personen vid vissa tillfällen väljer att inte dölja sin identitet, en anledning till detta kan vara att man befinner sig bland andra personer i samma situation. För eskorten över nätet uppstår dessa tillfällen då man har kontakt med andra kvinnor i samma situation. Dessa tillfällen inträder även i mötet med kunder då de försiktighetsåtgärder man vidtar på hemsidan, där man väljer att dölja ansiktet och så vidare inte längre är praktiskt genomförbart. Den prostituerade kvinnan måste därmed röja sin identitet såtillvida att hennes yttre nu är synligt och även igenkännbart på andra ställen än den för kvinnan önskvärda situationen, det vill säga i mötet mellan henne och kunden där hon själv väljer att avslöja sin identitet som eskort. Goffman uppmärksammar detta då han menar att faran för den stigmatiserade individen att avslöja sin identitet kan vara då personen stöter på någon av de sociala kontakter som existerar utanför det stigmatiserade livet. Detta blir ett komplicerat dilemma för den yrkesverksamma eskorten, då kunden på ett sätt tillhör den stigmatiserade tillvaron men i övriga oväntade mötet även blir en social kontakt utanför denna existens. Problemet blir här hur man som eskort bemöter denna person men framförallt hur kunden väljer att agera gentemot henne. Här har Agnes upplevt möten där kunden har krävt att hon ska leva upp till rollen som prostituerad trots att de träffas i en situation där hon själv inte har valt denna identitet.

Den som erbjuder sexuella tjänster via nätet får också på andra sätt uppleva en annan och mer skoningslös exponering än den person som prostituerar sig via gatan. Detta då kvinnorna får vara beredda på att se kommentarer om sig själva via nätet;

”Det är alltid jobbigt att inte veta när man träffas, om personen kommer att skriva något på nätet nästa dag. Jag skulle ha blivit arg även om kunden skrivit positiva saker, det är en sak mellan mig och kunden anser jag. Jag säger inget om kunden och tvärtom.”

Agnes menar att det ligger en stress i att inte veta om och isåfall vad någon av hennes kunder kommer att skriva om henne på nätet dagen efter ett möte. Nätet blir därmed en bidragande faktor till att den prostituerade kvinnan har tappat kontrollen över situationen och själv inte längre kan styra över vilka omdömen om henne som kommer att läggas ut på nätet och där bli offentliga kommentarer, möjliga för alla att ta del av.

5.5. Synen på män

När det gäller synen på kunder har såväl Alexandra som Angela en positiv upplevelse överlag av de män de möter i sin verksamhet som eskorter. Detta kan exemplifieras av ett uttalande från Alexandra där hon menar att hennes kunder är;

"...jättetrevliga män, ser bra ut, välklädda, väldigt kompetenta älskare, jag känner ofta att de är mer respektfulla än de män jag träffar privat"

Utifrån detta uttalande kan man ana att privata kontakter med män som Alexandra tidigare har haft i sitt liv har varit negativa sådana.

Här kan man också hitta en förklaring till varför såväl Angela som Alexandra uppger att de föredrar sex utan känslor, då detta kan ses som ett skydd från att återigen bli utsatt för de kränkningar man har upplevt från tidigare relationer med män i privatlivet. Genom att inte involvera sig känslomässigt kan man inte bli lika sårad. Man kan bli fysiskt skadad men inte drabbas lika psykiskt hårt som om kränkningen utförs av en person man litat på, har känslor för och känner väl.

"Den krassa sanningen är att jag har bättre sex med mina kunder än i mina privata relationer".

"Jag har ju sex utan känslor, jag trivs nästan bättre med det än att ha sex med någon som jag har känslor för så för mig är det ju inte ett så stort steg att ta då".

Genom att inte involvera sig känslomässigt i de sexuella relationerna kan detta också innebära att de känner en viss kontroll som de inte har haft i tidigare relationer med män. Detta skulle exempelvis kunna vara fallet med Alexandra som tidigare blivit misshandlad i en relation med sin partner. Genom att inte släppa in de män hon möter på ett mer personligt plan i sitt liv upplever hon också att hon behåller en viss makt över dem. Det är hon som sätter gränserna och bestämmer vilka tjänster som tillhandahålls. En känsla av kontroll i relationen till kunden blir tydlig då hon berättar om hur samtalet mellan henne och en kund kan se ut;

"Jag sysslar ju en hel del med SM och jag brukar få erbjudanden om att den och den vill bli min master... han hade väldigt fåniga ideér som inte alls hör hemma i det här, det var bara fånerier, så jag skrev till slut att jag tror inte att du överhuvudtaget är någon master och helt ärligt så har du inte förtjänat mig...jag tackade nej till en kille, den här mannen ville spotta på mig, man kan ge mig smisk och såna saker men man spottar inte på mig, ingen spottar på mig. Och han blev lite förtvivlad "men det är ju inget personligt, det är ju en tjänst du tillhandahåller" nä, sa jag, du har fel, det är inte en tjänst jag tillhandahåller, men säger han, det är ju ändå femtontusen, visst säger jag, lägg till en nolla så kan jag fundera på det"

Här kan man se hur Alexandra berättar om kundmöten utifrån att hon har kontrollen och bestämmer spelreglerna. Det som hon inte går med på blir inte heller verklighet.

När det gäller synen på sexualitet kan man här säga att det inte främst verkar handla om detta utan snarare om en negativ syn på män där tidigare erfarenheter leder till att man inte längre vågar släppa in eller lita på exempelvis en partner. Detta kan vara en orsak till att man inte längre värderar sex som bygger på intimitet eller känslor, då det finns en bakgrund av ett missbrukat förtroende eller liknande. Detta kan också vara en förklaring till att Alexandra inte prioriterar en närmare relation med en man i sitt liv

”Det har ju hänt ganska nyligen att jag har medvetet avstått från en relation, därför att jag är säker på att han inte skulle kunna ta det och jag vill inte riskera att han ska få reda på det av misstag”.

Här väljer Alexandra eskortverksamheten över en partner. Inte heller Agnes verkar vara intresserad av denna typ av relation. Detta då också hon medvetet har valt bort en partner ur sitt liv;

”Det blir väldigt komplicerat när man har pojkvän så jag har slutat med det. Jag skulle bli väldigt besviken om det hakade upp sig på en sån grej. Men det är inget jag saknar”

Detta kan också påverka synen på risker. Om tidigare negativa erfarenheter av män har gett en syn på dessa som allmänt opålitliga blir det här inte någon större skillnad när man arbetar som eskort. Alexandra har tidigare haft ett privat förhållande där hon blev illa behandlad och där hon inte hade någon kontroll över relationen. Detta kan hon nu tyckas ha återvunnit i kontakten med kunderna och därmed blir synen här att dessa möten är mindre riskfyllda än de män hon tidigare har släppt in i sitt liv under mer privata former.

Både Angela samt Alexandra har en avslappnad attityd till de risker som kan förekomma. För att koppla detta till Linderholm menar hon att då man upplever sig ha kontroll över en situation blir inte heller känslorna av fara lika starka, detta kallar hon för den *allmänna* upplevelsen av risk som är oberoende av vilka risker som faktiskt existerar. Att mina respondenter då de hemma hos sig eller på annan plats möter upp främmande män kan åtminstone till viss del sägas innebära en *personlig* risk men detta är dock inte något de själva i någon högre grad verkar uppleva. Angelas och Alexandras försäkran om att risker inte är ett överhängande faromoment kan dock anses något motsägelsefullt då de parallellt med detta har en mängd säkerhetsåtgärder för att förebygga eventuella risker. Detta är något som jag kommer att gå närmare in på under nästa stycke. Innan jag går in mer på detta tänker jag dock kort nämna Agnes oro inför manliga läkare och hur detta kan visa på hennes syn gentemot män;

”Det är jobbigt om det är en manlig läkare man träffar, han kanske sitter och tänker på sex under tiden”

Här kan man se hur Agnes väljer att se män utifrån en enhetlig homogen grupp där hon misstänker läkare för att tänka på sex under besöket utifrån det faktum

att de är män. Hon ser alltså inte på män som enskilda individer utan som en grupp som betraktar henne som någon man kan ha sex med. Detta kan vara resultatet av tidigare erfarenheter i livet och ett perspektiv som fanns redan innan hon började arbeta som eskort. Men det kan också vara resultatet av ett arbete där hennes kontakter med män till stor del utgörs av kunder och där pengar ges i utbyte mot sex. Varken känslor eller intimitet finns med i bilden och att Agnes påverkas av dessa ensidiga relationer med män där hon enbart reduceras till sin roll som eskort bör också påverka hennes perspektiv på män och hur de ser på henne.

5.6. Olika knep

Linderholm tar upp varierande personlighetstyper och sammankopplar dem med synen på risk och riskbeteende. Jag har i mitt teoriavsnitt valt att ta upp två av dessa karaktärer. Dock går ingen av dessa att renodlat appliceras på någon av mina respondenter, vilket inte är så förvånande då människor i verkliga livet kan sägas vara mer komplexa än så. Men med hjälp av dessa personlighetstyper kan jag ändå dra vissa slutsatser

Enligt Linderholm är en av dessa karaktärer *optimisten* som har en hög objektiv risk men trots detta inte ser några faror. Huruvida verksamheten som eskort innebär stora risker är något som kan diskuteras. Två av mina respondenter verkar inte anse att riskerna är utmärkande för verksamheten. Detta är dock något som min tredje respondent inte håller med om då hon nämner ett flertal faror som kan uppstå när man arbetar som eskort och även anser att detta är något som alla någon gång kommer att drabbas av;

”Jag tror att de som prostituerar sig till 99% kommer att råka illa ut”.

Samtliga respondenter väljer att oavsett upplevelse av risk vidta vissa säkerhetsåtgärder. Detta kan sägas stämma överens med den person Linderholm väljer att kalla *realisten*, som intar ett kontrollerat beteende i förhållande till de risker som existerar. Att allesammans väljer att vidta vissa säkerhetsåtgärder visar också på att de oavsett hur mycket de oroar sig över dessa är medvetna om att risker existerar. Agnes är den som tydligast uttrycker detta men hon har också jobbat avsevärt längre än de övriga som eskort och har därmed varit med om fler kundmöten där farliga situationer haft möjlighet att uppstå.

För att reducera de farliga situationer som kan uppstå har eskorterna vissa knep och åtgärder;

”Alla har ju sina... alla jobbar ju på sina sätt... man får ju ha lite knep”

En av dessa åtgärder som såväl Angela som Alexandra nämner är att gömma en mobiltelefon på toaletten. Då detta är det enda låsbara utrymmet i lägenheten kan man då springa hit för att ringa polisen vid en farlig situation. Ytterligare en väg för att minska riskerna är enligt Angela att inte lämna ut sin

verkliga adress. Hon väljer istället att lämna ut adressen till gatan mittemot, då kan hon se genom fönstret att någon verkligen dyker upp. Detta innebär att hon slipper lämna ut sin adress till alltför många människor och framförallt till de falskbokare som inte dyker upp överhuvudtaget. Ytterligare sätt att skydda sig är att meddela en vän innan mötet och be denne att ringa polisen om man inte har hört av sig inom en viss tid. Även pepparsprej är en av de åtgärder man tar till för att öka säkerheten.

5.7. Att gå på magkänsla

”Man måste gå på sin magkänsla när man pratar i telefon med dom, lyssna väldigt noga på vad dom säger och vad dom inte säger och känns det minsta fel så tackar man nej för det finns inga pengar i världen som är värda att det går snett och att man mår dåligt efter”.

Att gå på känslan av vem som är en farlig kund eller inte är något som såväl Alexandra och Angela nämner som en viktig säkerhetsåtgärd. Detta är även något som Agnes omtalar men menar är något som till stor del inte fungerar idag i och med den nya sexköpslagen;

”Man ska undvika alla som man får fel känsla av men nu är det väldigt svårt, man kan inte veta om kunden ljuger när den säger att fel känsla som dyker upp beror på att den är orolig över polisen eller att den är farlig”.

Därmed upplever Agnes en hög objektiv risk i verksamheten. Utifrån hennes erfarenheter kan också tidigare forskning sägas bli bekräftad där man menar att våld och andra kränkningar inte sällan förekommer i mötet med kunder (Göteborgs prostitutionsgrupp, 2008).

Både Alexandra och Angela framställer eskortverksamheten som något positivt och en för dem självvald verksamhet där de inte ser att riskerna dominerar och blir övervägande gentemot övriga områden i verksamheten. En av förklaringarna till detta hittar jag i det som Linderholm väljer att kalla för *frivilliga* samt *ofrivilliga risker*. Med detta menar hon i hur hög grad man själv väljer att utsätta sig för en risk där de faror man själv väljer att utsätta sig för också blir lättare att acceptera. När det gäller Angela ser hon detta som en självvald verksamhet och då hon även har två övriga jobb är hon inte heller tvungen att arbeta som eskort för att klara ekonomin. I Alexandras fall har yttre omständigheter medfört att eskortverksamheten har blivit en permanent verksamhet. Dock upplever hon sig själv ha gjort ett aktivt val där övriga alternativ för henne framstod som sämre sådana. Agnes kan därmed sägas vara den av mina tre respondenter som anser att detta är något hon inte själv har valt då hon ett flertal gånger försökt ta sig ur prostitutionen. De risker denna verksamhet medför blir därmed för henne ofrivilliga sådana och detta kan vara en av förklaringarna till att hon upplever dem som mer påtagliga än övriga respondenter.

5.8. Fler risker som nybörjare

Samtliga respondenter nämner att riskerna är högre i ett inledande skede av eskortverksamheten. Att detta innebär stora risker skulle också kunna kopplas till att en introduktion in i verksamheten verkar vara i stort sett obefintlig. Som Agnes nämner lär man sig istället av sina misstag. Angela menar dock att detta inte skiljer sig nämnvärt från andra yrken.

”Det hör ju till vilken arbetsplats som helst att man tar sig vatten över huvudet”

Dock tillägger hon att skillnaden här ligger i att det kan ge större påverkan på det psykiska tillståndet;

”Grejen är att här kanske det handlar mer om ens psykiska tillstånd, här gäller det att om du gör ett misstag se till att lär någonting av det och gör aldrig om det igen”

Ytterligare en skillnad som kan vara värt att tillägga är att man i ett socialt accepterat arbete blir upplärd inom yrket innan du släpps iväg på egen hand. Så sker inte för de kvinnor som är nya inom prostitutionen

Tidigare forskning (Flink & Sjögren, 2003) menar att man är mer ensam och därmed också blir mer utlämnad när man gör debut på nätet, till skillnad från gatan där det finns mer av ett socialt kontaktnät. Detta bekräftas dock inte av mina respondenters berättelser där såväl Agnes som Angela har haft erfarenhet av att också jobba på gatan, men där de inte har fått någon introduktion. Agnes menar att hon gärna skulle vilja hjälpa till men är rädd för att detta då ska uppfattas som koppleri;

”Det är svårt att veta vad man får hjälpa till med, man får ju inte främja prostitution. ”

Angela har dock en viss erfarenhet av ett visst stöd från eskorterna över nätet där nya kvinnor på nätet kan få råd och tips om vad de bör tänka på, samt att vissa avråds från att fortsätta med detta. Detta bekräftas även av Alexandra som är äldre än de övriga två. På grund av detta menar hon att många av de yngre nya kvinnorna över nätet känner en viss trygghet i att ställa frågor till henne och att hon försöker besvara dessa så gott det går.

De tre respondenterna är överens om att de största riskerna som eskort existerar då man precis har börjat arbeta som sexsäljare;

”Det är dumt att göra det när man är 18 år, det är bättre att göra det när man är 40 år och vet hur man ska hantera män... om man ska jobba med det här ska man ha tänkt klart, man ska inte bara ge sig in i det om man inte måste. Dom jag har träffat första gången har inte tänkt klart bara, man ska fundera på det, inte bara gå på impuls och börja med det. Det kan ju förstöra jättemycket, att man blir stämplad, det är dumt att bli det när man bara är 18 år”.

Agnes uttrycker en önskan om att de kvinnor som prostituerar sig inte bör börja med detta för tidigt. Enligt tidigare forskning visar denna dock på att de flesta som väljer att prostituera sig börjar med detta någon gång i tjugooårsåldern. Därmed verkar denna önskan inte vara en realistiskt genomförbar sådan. Det finns också en motsägelsefullhet i att detta enligt Agnes bör vara något som man bör tänka igenom innan man börjar arbeta som eskort. Problem med ekonomin och pressen att snabbt lösa detta har varit ingången in i prostitution för samtliga respondenter. Därmed har detta inte varit något de har kunnat överväga utan det har för dem inletts som den för dem enda vägen att lösa en problematisk livssituation.

”Det kan ju förstöra jättemycket, att man blir stämplad, det är dumt att bli det när man bara är 18 år. Alla har åsikter om prostitution, dom är knarkare, dom är nymfomaner. Har man gjort det är man prostituerad och slutar man med det är man före detta prostituerad. Om man har gjort något sådant då är man en jättedålig människa enligt normerna.”

Här tror Agnes att prostitution är en så pass stigmatiserande aktivitet att detta sätter djupa spår i självbilden och att man därmed alltid på något plan kommer att identifiera sig som prostituerad. Hon menar också att detta ger en negativ självbild då individen internaliserar samhällets negativa syn och börjar se sig själv som en mindervärdig människa på grund av prostitutionen. Hon anser att samhällets stigmatiserade syn leder till en bristande självkänsla och att detta är ett argument för att en person överhuvudtaget inte bör arbeta som eskort om detta går att undvika.

5.9. Preventivmedel eller inte

”Det ringer i princip en till två män varje vecka som vill ha oskyddat sex med mig, jag svarar nej tack, jag trodde folk var mer välinformerade”

Något som tidigare forskning har uppmärksammat är att prostitutionen över nätet är av ett grövre slag. Det här kan ha sin grund i att man inte fullt ut vet var man ska sätta gränserna samt att man kan gå in på de andra eskorternas hemsidor och där konkret se vilka tjänster de erbjuder. Detta kan leda till en press att ”toppa” detta genom att erbjuda fler och grövre tjänster. Utifrån mina intervjuer kan detta delvis sägas bli bekräftat. Såväl Alexandra som Angela menar att de utför oralsex utan kondom. För Angelas del har detta dock inget att göra med att hon känner av någon konkurrens mellan eskorterna över nätet, hon menar istället att detta grundar sig i att *”det är asäckligt att ligga och suga på en kondom.”*. När det gäller Alexandra väljer hon här att göra ett undantag vid skyddat oralsex för vissa stamkunder. Dock betonar hon att detta inte hör till vanligheterna och att hon för övrigt säger nej till de kunder som undrar om hon kan tänka sig att erbjuda sexuella tjänster utan skydd. Här kan man alltså se att såväl Alexandra som Angela utsätter sig för en viss smittskyddsrisik och att denna kan sägas vara överhängande även om man enbart väljer att erbjuda denna tjänst till stamkunder.

” Det ska alltid vara skydd oavsett vad det handlar om. Jag får hålla föreläsningar ganska ofta för att kunderna inte fattar vad som smittar. De tror inte att oralsex kan ge HIV”

Enligt Agnes är oskyddat samlag inte något som prostituerade kvinnor vanligtvis utsätter sig för. Däremot menar hon att oralsex utan kondom är vanligt såväl på nätet som på gatan. Hon menar också att man här får påtryckningar från många kunder;

”Det finns många ”gummi allergiker” och ”blodgivare” och kunder som säger ”men du ser väl att jag är frisk”.

Bristande användning av preventivmedel bland prostituerade över nätet blir därmed något som bekräftas såväl av min respondent som tidigare forskning. Detta går dock tvärtemot Alexandras perspektiv på saken där hon tycker se sig att eskorter över nätet blir allt noggrannare med att skydda sig och att detta är något som också önskas av ett stort antal kunder. Utifrån detta blir Agnes realisten, då hon är medveten om de risker som oskyddat sex innebär samt förebygger dessa med säkerhetsåtgärder. Alexandra och Angela är enligt Linderholms språkbruk optimister, där de till stor del väljer att använda preventivmedel men också erbjuder oskyddat oralsex.

5.10. Nätet i jämförelse med gatan

När det gäller synen på gatan har man en negativ inställning till denna arena;

”Jag skulle aldrig kunna tänka mig att gå på gatan, det är inte min värld, aldrig någonsin. För mig så är gatan droger och misshandel och hela baletten, och hallickar, det är inte seriöst, jag skulle aldrig gå där”.

Risker är något som två av mina respondenter inte vill lägga någon större vikt vid. När det gäller gatan blir det dock här en tydlig skillnad där tillvaron som prostituerad upplevs som betydligt farligare. Såväl Alexandra som Angela ser övervägande nackdelar med gatuhandeln. Den enda fördel som eventuellt skulle kunna existera här uttrycks av Alexandra som;

”Jo, det är klart, kan tänka mig att tjejerna på gatan får ett bättre socialt nät mellan sig, sen vet jag inte hur mycket det är värt, jag menar hålls man i hårda nypor av en hallick så hjälper det nog tyvärr inte så mycket om man har väninnor”

Synen på nätet som betydligt tryggare än den prostitution som förekommer på gatan bekräftas även av Angela;

”Låt säga att man träffar fyra till åtta personer beroende på hur länge man träffas, det är ju åtta gånger du sätter dig i en bil som du inte vet om du kommer ut ur”

Då prostitutionen på nätet upplevs som ett tryggare alternativ menar tidigare forskning att steget över till detta inte längre är lika avlägset som då gatan var det enda man hade att välja på. Detta bekräftas även av Angela som vid det första prostitutionstillfället valde att göra detta via gatan. Här var hennes första erfarenhet av prostitution ingen positiv sådan och hon avstod sedan under en period från detta. Efter att ha sett en artikel i media angående sexsäljande över nätet återupptog hon dock detta igen, då erbjudandet av sexuella tjänster via detta forum kändes som ett bättre alternativ.

När det gäller Agnes kan hon se att såväl gatan som nätet har både för och nackdelar. Att gatan är ett mer våldsamt område är något hon bekräftar och hon menar också till viss del att bilden av mycket droger på denna arena är något som stämmer. Hon tillägger dock att det är långt ifrån alla som sysslar med detta. När det gäller nätet tycker hon att det även här finns tydliga nackdelar;

”Det är mycket högre krav på nätet än på gatan. Man ska vara engagerad, glad, ge service, det är jättemycket man måste tänka på. Men på gatan är det ingen som bryr sig om hur man är som person, där så är det bara att göra det”.

Här menar hon att nätet begär mer då man också måste visa sin personlighet till skillnad från gatan där tillhandahållandet av den sexuella tjänsten är det enda som krävs.

5.11. Relationer till familj och vänner

När det gäller relationer till familjen blir detta ett mycket känsligt ämne. Här har Angela valt att dölja sin sysselsättning då hon utgår ifrån att hennes föräldrar skulle bli mycket besvikna om detta var något de fick reda på;

”Jag tror ju att hade jag berättat detta för mina föräldrar hade dom blivit jätteledsna, hade jag berättat detta för min före detta pojkvän hade han förmodligen aldrig velat ha med mig att göra igen, så det är ju mer för mina anhöriga man försöker mörka det, inte så mycket för min egen skull”

Att detta är något man så långt det går undviker att berätta för familjen bekräftas också av Alexandra, som har valt att inte berätta för sina barn på grund av rädslan att bli förskjuten. Agnes närmaste familj har dock vetskap om detta, men detta var inte ett frivilligt val från hennes sida;

”Min familj vet om det. Jag var tvungen att berätta. Jag blev hotad av en hallick och familjen fick veta när det blev rättgång... Jag säger att jag har ett annat jobb nu men dom vet nog ändå”

Dock visar det sig utifrån intervjuerna med mina tre respondenter att normer och värderingar på den strukturella nivån inverkar men också kan omförhandlas och förbises vid en nära relation mellan två individer. När det gäller samhällets värderingar gällande prostitution kan detta visa på att dessa värderingar är något

som riktar sig mot fenomenet i stort och inte mot de enskilda individerna som ingår i denna grupp. Goffman nämner den stigmatiserade gruppen men då dessa personer särskiljer sig från denna grupp och visar sig vara någons vän eller en familjemedlem verkar här finnas en större acceptans. Detta tydliggörs genom att såväl Angela som Alexandra har vänner som är medvetna om vad de arbetar med men har valt att acceptera och inte lägga några värderingar i detta;

” Vadå, du får väl göra vad du vill, det har väl inte jag med att göra”

Här skulle en möjlig förklaring till detta kunna vara att riktlinjer överlag i samhället formar våra åsikter men att dessa dock anpassas och jämkas då det gäller våra närmaste relationer. Angelas närmaste bekantskap reagerade med att börja gråta då hon fick veta att hennes vän arbetade som eskort vilket kan visa på att hon överlag såg på denna verksamhet ur ett negativt perspektiv. Dock gör hennes nära kamratskap med Angela att detta ändå är något som hon väljer att acceptera.

Agnes skiljer sig från de övriga två då hon är isolerad från någon närmare social gemenskap. Detta har dock mer med hennes psykiska tillstånd i allmänhet att göra, mer än att hon vill dölja sin verksamhet som eskort;

”Jag har inga vänner. Jag mår inte så bra så jag orkar inte träffa folk mer än nödvändigt. Om man ska ha en vän måste man ha kontakt med dom och det orkar jag inte med”.

5.12. Kontakt mellan eskorter

När det gäller kommunikationen mellan kvinnorna på nätet har såväl Alexandra som Angela en tätare kontakt med andra eskorter än vad Angela väljer att ha;

”Jag har kontakt med andra eskorter. Vi mailar lite och träffas ibland... Det är skönt att träffa någon som vet hur det är, som inte tycker att det är konstigt, andra har ju redan sin bild av hur det ska vara”.

Här kan man se hur Agnes hittar en trygghet i att ha en relation med andra personer som befinner sig i samma livssituation. Då detta är en avvikande samhällsgrupp finner hon här en bekräftelse hos personer som vet hur det är att leva som eskort, som blir desto viktigare då denna förståelse inte finns hos större delen av övriga samhället. Detta då familj inte är medvetna om hennes verksamhet, vänner är något som inte är närvarande och de myndighetskontakter hon har försökt inleda inte har kunnat ge henne det hon önskat. För Agnes blir därmed kontakten med andra eskorter en mycket viktig sådan. När det gäller Angela har hon dock valt att inta ett helt annat perspektiv när det gäller relationer till övriga eskorter;

”Jag tycker dom är grymma tjejer, många av dom är jävligt smarta men det är ju inte precis så att jag skulle vilja umgås med dom privat”

Goffman menar att en av strategierna för att undvika det stigma det innebär att tillhöra en avvikande grupp i samhället är att så långt det går dölja detta för sin omgivning. Detta är något som görs då man åtminstone utåt sett anpassar sig efter de rådande normerna, för att på detta sätt undvika negativa kommentarer eller personer som drar sig undan då de får reda på individens ickeaccepterade verksamhet. En väg att välja kan här vara att ta avstånd från den avvikande grupp man är en del av och på så sätt undvika den stigmatisering som medföljer med denna tillhörighet. Detta är något som Angela praktiserar då hon drar sig undan en närmare kontakt med övriga eskorter. Det är också något hon har möjlighet att göra då hennes livssituation till skillnad från de två övriga kvinnorna ser ganska annorlunda ut;

”Att vara eskort är en så pass jätteliten del av mitt liv, jag har ju mina arbetskompisar på mitt jobb som jag hellre umgås med, jag har ju mina vänner och jag har min familj, att ta in nya människor i mitt liv, det behövs inte”

För Angela blir därmed kontakt med övriga eskorter inte lika intressant då hon verkar ha ett välfungerande kontaktnät med andra människor. Detta till skillnad från Agnes som är mer eller mindre isolerad utan några närmare relationer. Dock nämner hon att hennes övriga relationer inte helt kan ge det stöd som skulle behövas då de antingen inte vet om hennes eskortverksamhet eller inte fullt ut kan veta vad detta handlar om, då det inte är något de själva sysslar med;

”De kommer ju aldrig att förstå mig fullt ut eftersom de inte jobbar med det, där har jag då istället SA men det är ju inte riktigt folk som jag bryr mig om, som jag pratar med isåfall, det är väl lite det negativa med det hela”

Här blir det dock ett dilemma för Angela då hon inte är intresserad av närmare kontakter med andra eskorter men samtidigt saknar personer som hon har en närmare relation med, där hon skulle kunna diskutera eskortverksamheten. Detta är något Goffman berör då han tar upp att det för den stigmatiserade individen kan vara svårt att upprätthålla nära relationer. Detta då det kräver ett visst utbyte och delande av information och avslöjanden. Angela har visserligen nära relationer men eskortverksamheten är ett diskussionsämne som till stora delar måste utelämnas i dessa möten, vilket hon också ser som en brist. Det här visar också på att det trots att hon ser eskortverksamheten som en liten del av hennes liv ändå låter det påverka henne då hon har ett behov av att ventilera detta, som inte helt och hållet blir tillfredställt.

5.13. Betydelsefullt att vara en del av samhället

I intervjuer med alla tre respondenter är det av stor vikt för samtliga att åtminstone till någon del fortfarande ingå i och vara en del av samhällssystemet trots att man samtidigt i sin verksamhet utesluts och inte accepteras av samma system. Betydelsen av detta kan bland annat exemplifieras genom att Angela har två övriga jobb som för henne blir en säkerhet och en länk ut till det ”vanliga” samhällslivet. För henne blir detta en normalitetsfaktor och ett sätt att

vara en del av samhället trots att hon tillhör en marginaliserad grupp. Alexandra visar betydelsen av detta genom att framhålla att även hon har ett annat jobb, som visserligen inte inbringar några större ekonomiska resurser men dock innebär att hon betalar skatt. Även för Agnes är detta något som har betydelse. Hon framstår till skillnad från de övriga två vara relativt isolerad från det sociala systemet med allt vad detta innebär men har ändå drömmar om att ingå i det då hon menar att hon önskar att;

”hon kunde ha ett vanligt jobb, någonstans att bo, lugnt och bra som alla andra har”.

Som jag tidigare har nämnt utifrån Linderholm påverkas människan också av hur det ser ut på den strukturella nivån. Det kan finnas flera faktorer som påverkar den kvinna som befinner sig i prostitution men något som uppenbart blir en svårighet och som alla tre respondenter mer eller mindre kämpar med hur de ska förhålla sig till är det uteslutande ur samhället som en eskortverksamhet innebär. Detta är ett utestängande som sker på såväl ett psykiskt plan genom att prostitution utifrån våra normer och värderingar ses som något negativt. Men det sker även på ett konkret plan då man fräntas sociala förmåner och inte längre innehar samma rättigheter som de personer som är anställda inom ett socialt accepterat yrke.

Med andra ord kan man säga att man oavsett om man är en aktiv del av det samhälleliga med allt vad detta innebär, eller inte, ändå måste förhålla sig till denna aspekt. Här kan det vara värt att nämna att ett av förhållningssättet gentemot eskortverksamheten är att detta är en garanti för att slippa bli en börda för samhället, genom att man här ser att man klarar sig själv och inte behöver förlita sig på exempelvis socialtjänsten;

” jag går ju inte på bidrag, jag har ju mina egna pengar som jag tjänar själv”
Angela menar här att hon lägger stor vikt vid att inte ”snylta på någon annan”. I detta lägger hon också hennes övriga två jobb men ser även eskortverksamheten som en garant för att inte behöva bli beroende av det sociala systemet. Hon har tidigare haft kontakt med socialtjänsten, vilket för henne har varit en negativ erfarenhet där bidraget drogs in och ledde till hennes första ingång in i prostitutionen. Tidigare negativa erfarenheter skulle därmed kunna vara en faktor som förstärker hennes önskan att inte behöva vara beroende av denna myndighet igen.

5.14. Kontakt med prostitutionsgrupper

Socialtjänsten är så gott som den enda konkreta myndighetskontakt Angela har erfarenhet av, för övrigt har hon ingen vetskap om vare sig prostitutionsgruppen i Göteborg eller någon av de övriga två grupperna. Detta skulle kunna ses som en indikation på att den uppsökande verksamheten med information om att denna myndighet existerar skulle kunna förbättras. Angela ställer sig också skeptisk till

huruvida prostitutionsgruppen skulle ha några möjligheter att hjälpa henne då de inte själva har sysslat med denna typ av verksamhet;

”Är det folk som aldrig har jobbat som eskorter som sitter och berättar hur jag ska jobba som eskort. Jag vet hur man trär på en kondom, jag behöver aldrig få en introduktionsutbildning för det, och någon som aldrig har jobbat som eskort kommer jag aldrig att ta deras råd på allvar heller”

Hon menar att hon skulle uppskatta ett kontaktförsök från dem då det alltid är trevligt med någon som bryr sig, men anser att om problem i eskortverksamheten skulle uppstå, skulle hon hellre vända sig med frågor till någon av de andra kvinnorna som arbetar över nätet. Dock kan man här tänka sig att Angela skulle kunna ändra attityd och inställning till prostitutionsgrupperna om hon var mer medveten om vad deras arbete faktiskt handlade om. Men för att uppnå detta kan man tänka sig att ett mer aktivt kontaktsökande från dessa myndigheter skulle vara önskvärt. Detta skulle kunna bidra till att inte enbart informera om verksamheten och ge hjälp där det behövs utan också få en bättre förståelse för hur hjälpinsatser bör riktas samt vilken typ av hjälp de prostituerade själva önskar. Den studie Niclas Olsson har utfört pekar åt detta håll där man med hjälp av intervjuer velat förstå de prostituerades behov samt även utformat preventionspaketet utifrån detta. Att mer av detta inte skulle vara helt fel skulle kunna sägas bli bekräftas av Angelas totala okunskap kring denna myndighet.

Detsamma gäller för Alexandra som inte heller hade kännedom om dessa gruppers existens. Den misstänksamhet Carlsson nämner gentemot myndigheter och som jag också kommer att återkomma till längre fram tycker jag mig delvis se hos Alexandra. Här förväntar hon sig att denna myndighet ser på de prostituerade som en homogen grupp;

”Jag ser att de förväntar sig att vi har missbruksproblem, eller är väldigt trasiga inombords och kanske att vi är misshandlade av kunder eller vad som helst, så är det ju inte”

5.15. Åsikter om preventionspaketet

Inför mötet med mig valde Alexandra trots en något negativ inställning gentemot denna grupp att undersöka vad deras verksamhet handlade om. Hon kom då i kontakt med det preventionspaket som Malmö prostitutionsenhet nyligen har valt att lansera, vilket hon hade ett flertal åsikter kring. Här menade hon bland annat att en gömd mobil på toaletten, pepparsprej och säkerhetsåtgärden att kontakta en väninna, berätta hur länge man ska vara borta och be henne att ringa polisen om man inte har hört av sig inom en viss tidsperiod, är något de har missat att informera om i preventionspaketets medföljande säkerhetsguide. Hon ansåg också att ett larm framstod som något skrattretande. Detta då hon inte förstod hur detta skulle kunna hjälpa en kvinna som då hon väl var inlåst i en lägenhet blev överfallen av en kund. Här kommer Alexandra med konkreta och handfasta tips på hur preventionspaketet kan förbättras vilket visar på vikten av att ta tillvara på de prostituerades egna åsikter och praktiska erfarenheter kring verksamheten.

”Det vore bra om man kunde vara som i Malmö, mer öppna. För då kan man vända sig dit utan att känna sig dömd, även om man inte vill sluta”

När det gäller Agnes reflektioner kring Malmö prostitutionsenhet och preventionspaketet är hon positiv till det. Detta då hon menar att en insats av detta slag är något som många myndigheter skulle kunna tveka inför då det kan uppfattas som att uppmuntra till prostitution. Men enligt henne kan det istället vara en möjlighet för att fånga upp och få kontakt med de prostituerade oavsett om de vill avsluta denna verksamhet eller inte.

Överlag är alltså reaktionerna på detta preventionspaket positiva bland de respondenter jag har intervjuat. Detta kan dock sägas vara något kontroversiellt i Sverige där man har valt att inta en negativ hållning till prostitution och reducera den i så pass hög grad som möjligt. Att detta är en känslig fråga illustreras också av en artikel i Metro den 28:e januari, där man skriver om den kritik som har uttalats angående preventionspaketet. Här återger man bland annat att detta har kritiserats av politiker som menar att preventionspaketet kan sända ut fel signaler, då sexköp är olagligt.

5.16. Myndighetskontakter

När det gäller konkreta kontakter med myndigheter är Agnes den av mina tre respondenter som har mest erfarenhet av detta och också den som har mest negativa sådana. Anledningen till detta tycks vara att hon till skillnad från de övriga två har försökt sluta med sin verksamhet som prostituerad men inte lyckats med detta, då hon upplever sig ha fått en bristande hjälp från de myndigheter hon har sökt sig till. Under sina år som eskort har hon varit i kontakt med polis, socialtjänst, sjukvård, arbetsförmedling samt försäkringskassan och upplever här att den hjälp som skulle behövas för prostituerade kvinnor inte tillgodoses. Detta handlar såväl om de praktiska bitarna som om själva bemötandet och inställningen

överlag till prostitution. Här menar hon att de personer hon har mött i myndighetssammanhang redan från början har bestämt sig för vem hon är samt varför hon sysslar med detta;

”Folk har sin bild av en prostituerad, som exempelvis läkaren, hon känner inte mig men säger ändå att jag gör det här för att förnedra mig, hon har redan bestämt sig för det”

Det negativa bemötande hon upplever sig få inom sjukvården är också något som visar sig i kontakt med polisen. Detta då hon möts av en ovilja från denna instans att hjälpa henne då hon ville anmäla en våldtäkt;

”Du får skylla dig själv om du försätter dig i risksituationer, vi kan inte slösa våra resurser på såna som dig”

Ytterligare en komplicerande komponent i detta är att man i mötet med myndigheter ställer sig i en viss beroendesituation där de myndighetspersoner man möter följer ett regelverk, har kunskaper om hur detta fungerar och därmed också makten och möjligheten att missbruka denna. Detta är något Carlsson tar upp då han nämner att risken för en individ då denne kontaktar en myndighet är att denne också sätter sig i en beroendesituation och riskerar att förlora makt. Här kan det kännas avskräckande med den initiala kontakten då man riskerar att hamna i ett underläge. Ytterligare en faktor som kan få individen att tveka är att man vid ett tillfälle som detta kan förlora sin individuella identitet för att bli ännu ett fall i mängden. Carlsson tar upp detta i förhållande till socialtjänsten men detta blir också relevant att titta närmare på och ta upp i relation till Agnes möte med polisen. Här väljer de att se Agnes som en prostituerad kvinna då de menar att de inte kan slösa sina resurser på *”såna som dig”*, där man kan tänka sig att de i orden såna som dig lägger den syn de har på vad det innebär att vara en prostituerad kvinna.

Därmed väljer de att inte se henne som ett individuellt fall utan reducerar henne till en stigmatiserad gruppidentitet. För Agnes blir det också svårt att reagera eller motverka detta då hon här befinner sig i en beroendesituation i förhållande till polisen och dessutom kan sägas ha svaga resurser för att motverka den makt de utövar. Utifrån detta möte skulle man dra slutsatserna att dessa poliser i egenskap av myndighetspersoner missbrukar den makt som har tilldelats dem.

Carlsson menar vidare att det för den hjälpsökande individen kan vara svårt att ta kontakt med myndigheter på grund av tidigare negativa erfarenheter vilket kan ha skapat en misstänksamhet mot dessa instanser. Detta kan sägas vara relevant i Agnes fall då hon vid upprepade tillfällen har upplevt sig bli felbehandlad vid dessa kontakter. Men detta kan också ha skapat en misstänksamhet som inte enbart grundar sig på konkreta kommentarer utan även en allmän misstro till hur myndigheter väljer att se på prostituerade.

Ett exempel på en djupare misstro mot myndigheter visar sig i Agnes syn på politiker;

”..dom vill ju att alla ska råka illa ut i början för att inte fortsätta, alltså politikerna”

Här menar hon att den politik som förs kring prostitution utgår från en vilja att kvinnor till en början ska fara illa i verksamheten, i hopp om att detta ska få dem att sluta. Ytterligare ett exempel på hennes tvivel gentemot myndigheter och deras intentioner gällande gruppen prostituerade visar sig i hennes syn på polisen. Då hon reflekterar över varför denna myndighet inte väljer att föra en prostituerad kvinnas fall vidare ser hon att grunden till detta ligger i att de ser på alla sexsäljare som knarkare eller ”dåliga kvinnor”.

Carlsson utgår i sin teori från den symboliska interaktionismen där många av våra möten med andra människor också formas utifrån vad vi förväntar oss av detta möte. Detta kan här appliceras på Agnes där hon har en tydlig bild av vad myndighetspersoner anser om prostituerade kvinnor. Dessa föreställningar kan sedan färga hennes möte med dessa personer samt hur hon upplever situationen. Förutbestämda förväntningar bidrar därmed till hur Agnes väljer att tolka dessa möten och situationer. Därmed inte sagt att detta är något som enbart ligger hos henne, vilket situationen med poliserna kan sägas vara ett tydligt bevis på. Däremot kan detta vara en växelverkan där både negativa möten och tidigare dåliga erfarenheter i kombination med en förväntan på att detta kommer att upprepa sig igen leder till hur hennes kontakter med myndigheter ser ut.

Här blir det därför också desto viktigare att prostitutionsgruppen finns till hands och kan vara ett stöd i de myndighetskontakter som måste tas. Oavsett ett konkret dåligt bemötande eller förväntningarna på att detta kommer ske leder till att det kan bli mycket obehagligt för individen att ta dessa kontakter. Därför är det här viktigt att prostitutionsgruppen kan erbjuda hjälp för detta och också synliggör att denna hjälp finns att få. Här blir det också av vikt att som myndighetsperson försöka ha en öppen inställning till varför man väljer att prostituera sig och inte utgår från att detta har sin grund i att man har en dold önskan om att förnedra sig eller liknande.

”Dom verkar tro att om jag slutar prostituera mig så löser sig allt det andra och jag tänker att om det andra löser sig så skulle jag inte behöva prostituera mig. Då krockar det”.

I citatet ovan tar Agnes upp sin livssituation i ett perspektiv som närmast kan beskrivas som ett moment 22 där de krav myndigheter ställer för att hon ska kunna sluta med prostitutionen inte framstår som rimliga om man ser till den ekonomiska situationen. Här kan exempelvis nämnas att hon vid kontakter med socialtjänsten har blivit bemött med kravet att hon först måste sluta prostituera sig för att först därefter kunna få sitt fall prövat för socialbidrag. Agnes ställer sig då frågan vad hon ska leva på under denna tid då hennes inkomster är helt baserade på hennes verksamhet som eskort.

Agnes ställer sig även kritisk till Stockholms prostitutionsgrupp som även de kräver att man ska ha slutat prostituera sig under tre månaders tid för att först därefter kunna få hjälp från denna myndighet. Ytterligare ett försök från Agnes sida att förändra sin livssituation har varit då hon har försökt att få ett sjukintyg från läkare, detta gick dock inte då läkaren menade att detta inte kunde skrivas utifrån en verksamhet som prostituerad. Då Agnes gick till arbetsförmedlingen

menade de dock här att hon var för sjuk för att arbeta, borde ha ett sjukintyg och därmed inte kunde få socialbidrag. Därmed såg Agnes prostitutionen som den enda möjliga utvägen för att här kunna klara sig ekonomiskt.

Utifrån detta kan man se att Agnes har gjort ett flertal försök att avsluta sin verksamhet som prostituerad men upprepade gånger stött på hinder för att lyckas med detta. Detta kan tyckas vara en paradox då samhället intar en negativ och moraliserande hållning gentemot prostitution där detta fördöms som något skadligt för både samhälle och individ men sedan inte kan erbjuda den hjälp som behövs då individer vänder sig till samhället för att komma ur prostitutionen.

”Det är inte bara att sluta med något och hamna i tomma intet”

Här måste man se att något inte fungerar i de insatser som erbjuds mot prostituerade kvinnor då Agnes trots att hon inte längre vill fortsätta med detta känner sig tvingad att vara kvar då hon inte ser någon annan utväg. Att här argumentera för att ansvaret i sista hand skulle ligga på individen är inte heller hållbart, framförallt inte om man ser på tidigare forskning där man menar att de som är verksamma inom prostitution inte sällan har dålig självbild, tidigare kränkningar och så vidare med sig i bagaget. Om detta är fallet kan även detta vara försvårande omständigheter för en redan svag individ att ta sig ur denna situation, och därmed bör man också kunna ställa stora krav på samhället och de insatser som kan erbjudas härifrån.

Ytterligare åsikter som Agnes väljer att rikta mot prostitutionsgrupperna gäller deras geografiska läge;

”Prostitutionsgrupperna borde finnas i hela landet. De prostituerade finns ju överallt”

Agnes menar också att prostitutionsgrupperna bör vara tydliga med var de befinner sig när de väljer att göra utskick till eskorterna. Under den period då hon fortfarande hade hopp om att kunna sluta arbeta som eskort fick hon ett utskick från en av prostitutionsgrupperna och valde därför att ringa dit. Hon upplevde då att hon blev otrevligt bemött och ombedd att vända sig till myndigheter som låg geografiskt närmare hennes hem då de ansåg att det var denna myndighet som passade henne bäst.

Ytterligare åsikter om vad som skulle förenkla livet är enligt Agnes att ha alla myndigheter inom samma byggnad;

”Folk har ingen kunskap om vad som gäller, de går på känslor, därför vore det bra om allt fanns samlat på samma ställe så man slapp springa runt och fixa intyg och sånt”

Detta skulle underlätta rent praktiskt men också vara en lättnad enligt Agnes, då de myndighetspersoner hon möter ofta inte vet hur de ska bemöta det faktum att hon är prostituerad. Hon menar här att de då hon berättar om sin situation blir *”konstiga och virriga”*. Här kan därmed den stigmatiserande stämpel som de

prostituerade får dras med att sägas leda till, inte bara ett nedlåtande bemötande utan också handfallenhet inför hur denna livssituation bör bemötas. Detta verkar innefatta såväl hur Agnes ska behandlas som person såväl som hur hennes önskemål om hjälp ska lösas rent praktiskt. Ett sätt att lösa detta, vilket Agnes också påpekar är att ge prostitutionsgruppen som enskild myndighet mer makt där de istället för att enbart förmedla kontakter och möten med andra instanser, själva kan erbjuda de tjänster som exempelvis socialtjänsten nu tillhandahåller. Detta för att ärenden ska kunna lösas på ett smidigare sätt rent praktiskt. Men också för att undvika förödmjukande situationer för den prostituerade kvinnan där hon gång på gång i kontakten med varierande myndigheter måste förklara sin situation för personer som inte är insatta i ämnet. Då detta är ett så pass känsligt ämne borde detta också betyda att detta leder till stora psykiska påfrestningar. Detta då individen aldrig vet vilken typ av bemötande hon kommer att få från de myndighetspersoner hon möter.

6. Slutdiskussion

Alla människor har sina förklaringar till hur de väljer att utforma sina liv och att dessa motiveringar är sanna för dem är något man bör acceptera. Detta har dock inneburit en svår balansgång under min analys där jag har haft en önskan om att respektera eskorternas skildringar av sina liv men samtidigt också velat göra en djupare tolkning av deras ord. Jag hoppas att detta har kunnat göras utan att förvränga dessa kvinnors berättelser.

Detta har också känts än mer betydelsefullt då ämnet är av en sådan känslig karaktär där många av de eskorter jag har pratat med tackat nej till att delta under en intervju just på grund av att de ansett att deras ord har missbrukats vid tidigare intervjuer. Det har därför varit en stor utmaning för mig att behandla detta ämne under uppsatsens gång.

Så långt det är möjligt har jag i arbetet försökt att inta en neutral hållning. Jag har därmed haft som ambition att inte ta parti vare sig för de kvinnor jag har träffat eller för den samhällssyn som ser prostitution som en negativ företeelse som utövas av destruktiva individer. Detta har framförallt varit min utgångspunkt i arbetet med analysen. Dock bygger denna självklart till stora delar på de subjektiva tolkningar och slutsatser som jag gör av de intervjusvar jag har erbjudits. Detta blir också oundvikligt då jag vill lyfta fram inte bara det som explicit har berättats utan också underliggande mekanismer och orsaker till beteenden, åsikter och värderingar. Då jag enbart har samtalat med var och en av mina respondenter under en timmes tid finns inga garantier för att detta är sanningar, för att veta detta skulle mer kunskap om varje individs bakgrund och livssituation vara nödvändigt. Men utifrån det material jag har fått har jag så långt det är möjligt försökt ge en korrekt bild av hur jag har förstått deras liv.

Under mina intervjuer med de sexsäljande kvinnor jag har mött har det för mig blivit tydligt vilka svårigheter denna grupp möter ute i samhället där de tvingas förhålla sig till de värderingar och åsikter som förknippas med företeelsen prostitution. Åtminstone en av dessa kvinnor upplever att hon vid upprepade tillfällen har bemötts av färdiga föreställningar kring vem hon är som person och varför hon har valt att leva som hon gör, detta enbart baserat utifrån hennes sysselsättning som sexsäljare. Ett behov av stöd i kontakten med övriga myndigheter verkar därmed vara något som är behövligt. Problemet blir dock att en skepsis när det gäller bemötandet från myndigheter och en förväntan om att detta kommer att bli ett negativt sådant även innefattar prostitutionsgrupperna. En av de kvinnor jag samtalar med upplever att hon faktiskt har upplevt ett negativt bemötande i kontakten med dessa. När det gäller de övriga två respondenterna har de inte fullt lika många negativa bemötanden från myndigheter att berätta om men i deras svar speglas ändå en skeptisk och misstänksam inställning gentemot vad prostitutionsgrupperna kan erbjuda och vilken syn de egentligen har på den målgrupp de vill kommunicera med. En rädsla för att deras perspektiv på den prostituerade kvinnan enbart är utifrån ett sådant att detta endast är ett offer som måste räddas ur sin situation är en av de funderingar som yttras. Detta visar på önskvärdheten av en tydligare kommunikation till dessa kvinnor där man kan visa på en vidsynhet när det gäller hur man väljer att se på denna målgrupp. Vidare finns bland mina respondenter en okunskap kring vad prostitutionsgruppen

överhuvudtaget kan erbjuda eller vilka de är. Därmed verkar det här vara önskvärt med inte bara en tydligare kommunikation i det budskap som faktiskt når fram utan också en mer effektiv sådan där man lyckas nå fram till målgruppen för att uppmärksamma prostitutionsgruppens existens. Oklarheterna kring prostitutionsgruppens verksamhet kan visa på de svårigheter som har uppstått då könshandeln nu även finns på nätet och därmed skapar problem att överhuvudtaget etablera en kontakt med de kvinnor som befinner sig i sexhandeln. De personer jag har träffat vittnar också om att denna anonymitet inte bara är något som existerar i förhållande till myndigheter utan även i relation till närstående och övriga prostituerade kvinnor. Den sexsäljande verksamheten är inte sällan något som hemlighålls gentemot vänner, släktingar och partner och kontakterna till övriga sexsäljare är begränsad och är till större delen inskränkt till att meddela sig med varandra över nätet istället för att ses vid mer personliga möten. Därmed kan det sägas bli än viktigare för prostitutionsgruppen att kommunicera med denna målgrupp för att erbjuda sina tjänster, då dessa kvinnor till stor del är isolerade från det övriga samhället när det gäller att bli stöttade i de problem som kan uppstå i deras verksamhet samt någon att samtala med kring denna.

6.1. Anser man att det existerar risker för sexsäljaren över nätet och hur menar man isåfall att dessa yttrar sig

När det gäller de risker som kan existera som sexsäljare svarade samtliga respondenter att farorna med att arbeta som prostituerad till stor del existerar då man precis har börjat arbeta som sexsäljare. Då man här inte har någon erfarenhet blir det bland annat svårt att veta var man ska sätta gränser när det gäller vilka tjänster som ska erbjudas kunden, vilka farliga kunder som bör undvikas samt vilka knep som ska användas för att öka säkerheten vid mötet med en kund. Därmed kan man här påstå att det här blir som mest väsentligt att de mer erfarna kvinnorna ger råd och stöd till nybörjare inom verksamheten. Vidare nämns som risker i verksamheten att de som inleder verksamheten som sexsäljare ofta är unga kvinnor som inte enbart är oerfarna i yrket utan också saknar den livserfarenhet som krävs för att kunna hantera de män som de kommer att möta. Risker med oskyddat sex är dock något man väljer att bortse från då oralsex inte antas ge upphov till en lika stor smittorisk. Här kan även stamkunder vara en anledning att kompromissa med de risker avsaknaden av preventivmedel kan ge upphov till. När det gäller riskerna med kränkningar från kunder upplever majoriteten av mina respondenter att detta inte är något problem vilket står i en skarp kontrast till en annan av kvinnorna. Här kan finnas flera förklaringar...

Ytterligare risker som nämndes var svårigheterna att avsluta verksamheten om man så skulle vilja då tidigare kunder man möter på stan inte respekterar kvinnan som privatperson utan även vid dessa tillfällen väljer att se henne som först och främst en sexsäljare. Vidare visar sig dessa problem med att sluta som sexsäljare i att man på grund av de bilder som läggs ut på nätet blir så pass offentlig att det sedan blir svårt att förändra detta. För att reducera detta dilemma valde kvinnorna jag kom i kontakt med att inte exponera och marknadsföra sig via nätet med en ansiktsbild. Dock noterade jag att åtminstone tre av de kvinnor vars hemsidor jag var inne på under mitt letande efter respondenter också hade valt att ha med ett

foto där man blottade sitt ansikte. Här frågade jag mig vad anledningarna bakom detta kunde vara samt vilka konsekvenser detta kunde ge. En av mina respondenter valde att kommentera hennes val till att inte ha ansiktsfoto med en rädsla för att detta i framtiden skulle kunna försvåra hennes möjligheter att avsluta prostitutionen. En annan av mina respondenter valde också en mer anonym hemsida där enbart delar av kroppen visades upp. Hon kunde dock trots detta visa på svårigheter att få behålla sin anonymitet, bland annat då hon vistades ute i samhället som privatperson.

Vad innebär det då att gå så pass långt att man faktiskt väljer att marknadsföra sig själv som prostituerad med ett tillhörande ansiktsfoto. Är detta ett tecken på att eskortverksamheten är en så pass stor del av kvinnans liv och identitet att man inte ser att detta är något man kommer att avsluta. Kan det tyda på att samhällets värderingar gällande denna verksamhet inte längre är lika fördömande och att man känner sig så pass trygg i detta att man inte anser att man har något att dölja. Och kanske inte heller håller detta hemligt för familj, vänner och partner och därmed inte heller har något som kan avslöjas, och då inte något att förlora på att exponera sitt utseende. Till viss del kan ju ansiktsfoto eller inte sägas vara betydelselöst när det gäller att behålla sin anonymitet, då en av mina respondenter trots en stor försiktighet blivit trakasserad av före detta kunder hon stött på ute på stan. Jag funderar dock om riskerna för detta inte ökas i och med ett ansiktsfoto. Detta innebär ju att inte bara de kunder man faktiskt har mött kan känna igen eskorten på stan, utan också de män som enbart har valt att gå in på sidan, men därefter inte har valt att ta kontakt. Att faktiskt få höra en av dessa kvinnors tankar kring hur de resonerade kring att lägga ut ett foto där man också visade ansiktet, hade varit intressant. Dock var inte detta något jag fick förmånen att göra.

6.2. Hur anser man att sexsäljarens situation ser ut idag i Sverige

Människan är en social varelse och genom att spegla oss i andra individer bygger vi upp en stor del av vår självbild och vår känsla av gemenskap. Detta är något som står på spel för de kvinnor som arbetar som eskorter då både relationen till andra människor och även till samhället i stort försvåras eller omöjliggörs. Prostitution riskerar därmed att försämra självkänslan och det värde man lägger i sig själv.

Explicit nämns den ekonomiska faktorn som avgörande för ingången in i prostitution. Detta är den mer konkreta och tydliga förklaringen till varför man väljer att arbeta som eskort. Jag ser här också andra anledningar som bland annat går att koppla till självkänslan. Här finns hos de intervjuade kvinnorna bland annat en känsla av makt och kontroll i situationer och relationen till män, som man tidigare inte har upplevt. Här finns också en önskan om att bekräfta självbilden med hjälp av sexuella relationer. Jag ser också att det finns en syn på sig själv, där man anser att man själv inte har kontroll över den egna livssituationen utan får acceptera de alternativ som erbjuds utan att själv kunna påverka. Jag anser därmed att det inte är en slump att just dessa kvinnor befinner sig i prostitution utan att det krävs vissa erfarenheter i livet för att detta ska ses som ett möjligt alternativ. Jag tror inte att de personer som i sin livssituation har utsatts för sexuella eller andra kränkningar eller har negativa erfarenheter av män därmed automatiskt ser

prostitution som ett alternativ till försörjning. Däremot tror jag att någon av dessa faktorer på något sätt spelar in hos de kvinnor som väljer denna verksamhet. Därmed inte sagt att man som prostituerad drivs av en önskan om att leva ett destruktivt liv eller att förnedra sig själv. Tvärtom tror jag att de flesta människor oavsett hur de väljer att leva sina liv har en önskan om att få ut det mesta av det och hoppas på att de val de gör i livet kommer att leda till en tillfredsställelse av deras behov och önskemål. Två av mina respondenter menar att de har en god självbild och att de mår bra i verksamheten som prostituerade. Samtliga menar att ingången in i detta var ett frivilligt val. Jag anser inte att jag har någon anledning att inte tro på detta. Dock tycker jag att det är intressant att här också få en djupare förståelse till varför de har gjort dessa val i livet. Risken här blir dock att man hamnar i just den kritik som de prostituerade kvinnorna riktar mot myndigheter där de kategoriseras utifrån färdiga svar och föreställningar kring vem den prostituerade kvinnan är utan att ta hänsyn till att varje person som befinner sig i denna verksamhet är en individ med sina specifika behov.

Sexsäljaren över nätet kan därmed sägas vara långt ifrån en homogen grupp. Åsikter och livsstil skiljer sig markant när det exempelvis gäller huvudsyssla eller inte samt om detta ses som en permanent eller tillfällig sysselsättning. Detta utgångsläge påverkar även hur man ser på sin livssituation samt hur intresserad man är av att uppnå förändringar av den samhällssyn som råder gentemot prostitution. Därmed visar sig denna grupp utifrån mina intervjuer vara en långt ifrån enhetlig sådan när det gäller värderingar angående sex, livsstil synen på sin verksamhet samt risker. Framförallt en av mina respondenter skilde sig till stora delar från de övriga två då hon hade en klart mer avståndstagande samt negativ inställning gentemot prostitution. En eventuell förklaring i detta skulle kunna ligga i att hon också har sysslat med denna verksamhet under en betydligt längre tid än mina övriga två respondenter.

Något som tydligt spelade in i hur stor del man påverkades av samhällets syn på fenomenet kan sägas vara i hur hög grad man såg detta som en heltidssysselsättning. Här valde en av de kvinnor jag träffade att se på detta som en parentes i förhållande till hennes övriga liv. Hon hade också andra jobb och valde att inte umgås eller ha någon vidare kontakt med andra eskorter. Därmed hade hon inte heller något större intresse av att förändra den rådande negativa samhällssynen gentemot prostitutionen utan valde istället att inta en mer accepterande hållning gentemot detta där hon godtog att så var fallet. Detta kan också sägas vara förståeligt. Om man ser denna verksamhet som en bisyssla vid sidan av kanske man inte heller är intresserad av att engagera sig i de åsikter som existerar kring prostitution då man inte själv påverkas av dessa i någon högre grad.

För den myndighet som ska undersöka eventuella hjälpbehov och riktar sin verksamhet mot denna grupp blir det viktigt att vara medveten om att detta är en så pass olikvärdig grupp som består av ett varierande antal individer. Här måste man vara medveten om att olika åsikter finns gällande den livssituation man befinner sig i där inte alla dessa kvinnor anser sig ha något hjälpbehov. Att då inta en öppen inställning där prostitutionsgruppen kan informera om sin existens men utan att lägga moraliserande värderingar i detta är ett sätt att nå dessa individer. Att erbjuda hjälp till en individ som inte upplever behovet av detta kan leda till att

irritation väcks vilket i förlängningen kan ge myndigheten i fråga dåligt rykte bland gruppen prostituerade.

Det är enkelt att inta ett dömande perspektiv då detta också sammanfaller med den allmänt rådande samhällssynen, där prostitution inte är en socialt accepterad handling. Dock kan man fråga sig om man inte, då man väljer att inte lyssna till de prostituerade kvinnor som menar att de mår bra i detta, också väljer att omyndigförklara dessa människor. Oavsett vad man bestämmer sig för att svara på dessa frågor kan ett arbete för prostitutionsgruppen sägas behöva både ett skadereducerande perspektiv såväl som ett där man också ser att detta är en verksamhet där vissa kvinnor far illa och inte bör ägna sig åt detta.

6.3. Hur ser man på myndighetskontakter och den uppsökande verksamhet och insatser som bedrivs utifrån dessa instanser

Som jag tidigare har nämnt är myndigheter något som de sexsäljande kvinnorna inte sällan ser på med skepsis och misstänksamhet. Detta verkar till stor del ha sin grund i att de upplever att de tjänstemän de här har träffat har bemött dem utifrån en färdig föreställning där den professionella framförallt anser att dessa kvinnor måste räddas från sin verksamhet som prostituerade. Detta görs utan att ta någon hänsyn till om dessa kvinnor försöker förklara att de inte har något intresse av att bli räddade. Dock upplever mina respondenter Malmö prostitutionsenhetens preventionspaket som en positiv kontrast till detta, där man istället för att enbart fokusera på att hjälpa kvinnorna ur prostitutionen också försöker inrikta sig på att stötta dem som befinner sig i denna verksamhet. När det gäller att som myndighet bemöta målgruppen sexsäljare utifrån detta perspektiv kan Malmö prostitutionsenhet sägas ha kommit långt då de via sitt preventionspaket av de prostituerade kvinnor jag har samtalat med uppfattas förmedla en öppen och ickemoraliserande syn gentemot prostitution. Förhoppningsvis kan detta leda till att de utan misstänksamhet eller tvekan vågar ta kontakt med denna myndighet. Dock kan detta sägas vara en svår balansgång. Kanske skulle en mer tillåtande inställning också reflekteras ute i samhället och underlätta för den prostituerade att berätta för vänner och anhöriga om sin sysselsättning utan att bli uteslutna. Detta skulle kunna ge dem en möjlighet att ventilera och ge dem det stöd som behövs då man tillhör en i samhället marginaliserad grupp.

Dilemmat i detta kan sägas ligga i att en mer godkännande attityd när det gäller sexhandeln verkar vara en av de viktigare punkterna för att dessa kvinnor ska vara intresserade av vidare kontakt med de myndigheter som arbetar mot denna målgrupp. Men utifrån statliga riktlinjer är målet i första hand att reducera prostitution snarare än att underlätta och stötta de kvinnor som vill upprätthålla denna verksamhet. Prostitutionsgrupperna har därmed dessa direktiv att rätta sig efter men måste samtidigt vara lyhörda för vad målgruppen själva har för behov för att önskad kommunikation ska kunna uppstå. Detta kan därmed bli en problematisk balansgång. Man kan också fråga sig vilka risker eller konsekvenser en mer godkännande inställning gentemot denna företeelse skulle kunna innebära

6.4. Konsekvenser av en mer tillåtande attityd gentemot prostitution

En mer tillåtande attityd gentemot denna verksamhet skulle här kunna ge negativa konsekvenser i form av att fler kvinnor inleder en verksamhet som sexsäljare.

Ju enklare det vore att komma i kontakt med denna verksamhet och ju mer man är medveten om att detta existerar desto lättare blir det också att steget in i detta. Ett exempel på det skulle kunna sägas vara medias roll i att uppmärksamma eskortverksamheten som fenomen. Här har Angela som jag tidigare nämnt valt att inleda prostitutionen efter att ha läst en tidningsartikel. Det är mycket möjligt att detta är något hon så småningom hade valt oavsett medias roll i det hela men jag anser ändå att det kan få stå som exempel på hur en större exponering av företeelsen också kan locka till sig fler unga kvinnor som vill pröva på detta som en väg att klara av ekonomin.

För prostitutionsgrupperna är det av stor betydelse att ta hänsyn till eskorternas egna åsikter kring sina liv och den verksamhet de ingår i. Som jag tidigare nämnde kan detta dock vara problematiskt då de samtidigt är en myndighet som är tillsatta av staten och därmed också är beroende av de pengar som kommer från detta håll. Därmed kan de förväntas ha en viss åsikt som utgår ifrån samhällets normativa perspektiv där prostitution ses som något negativt. Till följd därav kan preventionspaketet sägas vara något diskutabelt, då man här väljer att inta en hållning som stöttar den prostituerade kvinnan i hennes verksamhet snarare än att försöka hjälpa henne ur denna livssituation. Det kontroversiella i detta preventionspaket visar sig i den kritik det har fått från politikerhåll, där man menar att det här kan uppfattas som en positiv hållning gentemot prostitution. I och med det kan det utifrån detta perspektiv också sägas sända ut fel signaler i förhållande till de riktlinjer riksdag och regering har satt upp, där man med sexköpslagen har valt att inta en syn på denna verksamhet, där man menar att detta är något som man vill förbjuda och reducera i största möjliga mån. Att hjälpa de kvinnor som befinner sig i prostitution men inte vill avsluta detta kan då sägas innehålla en viss motsägelsefullhet. Samtidigt kan man fråga sig om detta ska ignoreras, då dessa kvinnor trots allt existerar i vårt samhälle idag.

Referenslista

Litteratur

1. Jarl, Backman, 1998, *Rapporter och uppsatser*, Lund; Studentlitteratur
2. Carlsson, Bengt, 2005, *Hjälpprocesser i socialt arbete*, Studentlitteratur, Lund
3. Esaisson, Peter & Gilljam, Mikael & Oscarsson, Henrik & Wägnerud Lena, 2007, *Metodpraktikan*, Norstedts juridik AB
4. Flink, Jonas & Torgny, Sjögren, mars 2003, *Klicka, välj, köp och sälj! – Att söka upp säljare av sexuella tjänster på Internet*
5. Goffman, Erving, 1972, *Stigma- den avvikandes roll och identitet*, Rabén & Sjögren, Stockholm
6. Johansson, Marie & Turesson, Pia, 2006, *Slutrapport från projektet nätprostitution*, Stockholms prostitutionsgrupp
7. Kvale, Steinar, 1997, *Den kvalitativa forskningsintervjun*, Lund, Studentlitteratur
8. Larsson, Lars-Åke, 2008, *Tillämpad kommunikationsvetenskap*, Studentlitteratur AB
9. Linderholm, Inger, *Målgruppen och budskapet*, 1997, Lund University Press
10. Olsson, Niklas, 2004, *När prostitutionen flyttade in i vardagsrummet*, Prostitutionsenheten, Malmö

11. Palm, Lars & Hedin, A, *Hälsoinformatörens handbok*, 2006, Stockholm, Statens folkhälsoinstitut
12. Söderlind, Peder, 2003, *Prostitution på Internet*, RFSU, Stockholm
13. 1993 års prostitutionsutrednings betänkande SOU 1995:15 *Könshandel*, Stockholm; Socialdepartementet
14. Regeringens proposition 1997/ 98:55
Kvinnofrid, Stockholm;
Arbetsmarknadsdepartementet

Internetkällor

15. <http://www.malmo.se/miljohalsa/folkhalsa/sexuellhalsa/prostitutionsenheten/utbildningsinformation/47f234797118c315696e8000211.html>
16. <http://www.Sans.nu/sans.swe.htm>

Muntliga källor

17. Olsson, Niclas, Malmö prostitutionsenhet
18. Hulusjö, Anna, Göteborgs Prostitutionsgrupp
19. Dahlborg, Karin Göteborgs prostitutionsgrupp
20. Svennecke, Bosse Göteborgs prostitutionsgrupp
21. Flink, Jonas Göteborgs prostitutionsgrupp

Bilagor

Bilaga 1 – Intervjuguide - Eskort på nätet

I

Bilaga 1 - Intervjuguide- Eskort på nätet

Hur ser man på sin livssituation som sexsäljare

Är detta en huvudsyssla eller något man gör vid sidan av, vad består den huvudsakliga försörjningen i?

Är detta något man ser som en permanent sysselsättning eller något tillfälligt?

Hur kommer det sig att man valde att börja arbeta som sexsäljare?

Hur ser man på detta yrkesval, har tankarna kring detta förändrats från när man först började sälja sexuella tjänster, isåfall hur?

Hur tänker man kring detta yrke

Anser man att det ligger fördelar i att arbeta som sexsäljare och isåfall vilka är dessa?

Anser man att det finns nackdelar i att arbeta som sexsäljare och isåfall vilka är dessa?

Hur tänker man kring vilka tjänster man väljer att erbjuda?

Hur har man kommit fram till att det är just dessa tjänster man vill erbjuda?

Hur kommer det sig att man har valt att erbjuda sexuella tjänster just via nätet?

Har man valt att bara sälja sex över nätet eller erbjuder man även dessa tjänster nu/tidigare via gatan?

Vilka fördelar/nackdelar kan man här se i jämförelse med den handel som sker på gatan?

Hur ser man på de prostituerade kvinnor som arbetar på gatan?

Har man en uppfattning om vad den allmänna synen bland prostituerade är när det gäller dessa två arenor?

Anser man här att det har skett några förändringar?

Hur menar man att dessa förändringar ser ut?

Ser man att dessa är till fördel eller nackdel för sexsäljaren?

Anser man att denna form av sexhandel ställer nya eller fler krav på sexsäljaren?

Anser man att det existerar en hierarki inom sexbranschen beroende på var man väljer att erbjuda sina sexuella tjänster? (ledande fråga?)

Sociala nätverk som existerar inom branschen och utanför

Finns det här någon kontakt mellan de kvinnor som säljer sex över nätet?

Hur ser isåfall denna kontakt ut (exempelvis möten på stan, diskussionsforum på nätet, över telefon)?

Om kontakt existerar, är denna av någon betydelse för dig (exempelvis att detta kanske kan vara en trygghet då man precis har börjat som sexsäljare, eller att man kan tipsa varandra om farliga kunder eller vilka tjänster som är rimligt att erbjuda)?

Om det förekommer vilka ämnen brukar vanligtvis diskuteras?

Om det inte förekommer, vad har detta i sin grund i?

Har man själv valt att ha kontakt/inte ha kontakt med andra kvinnor inom samma bransch?

Är det isåfall något man skulle önska sig mer av?

Påverkar det yrkesverksamheten om socialt nätverk med andra i samma bransch inte existerar?

Existerar ett socialt kontaktnät utanför gruppen sexsäljare?

Hur ser dessa sociala kontakter ut?

Är man här öppen med sin sysselsättning som sexsäljare?

Varför/ Varför inte?

Vilken respons anser man isåfall att man får på detta?

Vad anser man skulle krävas för att man skulle kunna vara helt öppen med detta?

Risker

Anser man att det finns några risker i arbetet som sexsäljare?

Är detta då något man oroar sig för för egen del eller mer generellt vet skulle kunna bli farligt?

Anser man själv att jobbet innebär mycket risker?

Är detta något man accepterar som en del av arbetet, eller något man kan tänka sig att förändra?

Vad är det isåfall man vill förändra?

Kunder och smittoskyddsrisk

Hur tänker man kring mötet med kunder?

Hur väljer man ut vilka man väljer att träffa, är det här några särskilda kriterier man utgår ifrån?

Var väljer man att ses?

Hur tänker man kring val av mötesplats?

Anser man att det föreligger några risker i mötet med kunden?

Hur anser man isåfall att dessa ser ut?

Är detta något som man själv har personlig erfarenhet av?

Hur väljer man att hantera de farliga situationer som kan uppstå i mötet med en kund?

Hur har man kommit fram till dessa strategier (exempelvis själv, råd från prostitutionsgruppen eller andra kvinnor i samma bransch)?

Anser man att detta fungerar?

Varför/Varför inte?

Kan det hända att man känner oro inför mötet med kunder?

Vad är det då man oroar sig för?

Hur tänker man kring smittskyddsrisiker

Är preventivmedel något som man alltid använder sig av?

Varför/Varför inte?

Är detta något man kan tänka sig att kompromissa med (exempelvis i mötet med stamkunder)?

Kan det hända att man känner oro inför smittskyddsrisiken?

Bedömer man det som en hög risk att bli smittad i sitt arbete?

Mötet med myndigheter

Hur ställer man sig till den samhällsbild där gruppen sexsäljare ofta utpekade som en grupp individer med många problem (Exempelvis dålig självbild, övergrepp och andra kränkningar, destruktivt beteende för att dämpa ångest)?

Är detta något man kan känna igen utifrån de erfarenheter man själv har av sexbranschen?

Om inte, vad är det man anser inte tas upp eller är felaktigt utifrån den bild som ges i media, av myndigheter och så vidare?

Känner man till prostitutionsgruppen?

Vet man något om den allmänna synen bland sexsäljare på prostitutionsgruppen, vad har man hört om denna myndighet?

Vad anser man generellt om deras arbete?

Anser man att det finns ett intresse eller ett behov av att ha kontakt med denna grupp?

Hur anser man att kontakterna med denna grupp ser ut idag?

Ser man några fördelar/nackdelar i deras arbete?

Hur vill man att de ska gå tillväga i sina kontaktförsök?

Vad anser man om den kontaktinformation som ligger ute på sexwork.net. Är detta något som behövs?

För vilka kan den vara relevant?

I vilket syfte, vilken typ av råd och stöd kan vara intressant att få från prostitutionsgruppen?

Vad kan man tänka sig att det skulle kunna finnas ett intresse av att få råd och stöd kring i yrkesverksamheten som sexsäljare, vilka eventuella problem kan man se i denna verksamhet?

Bilaga 1

Intervjuguide- Eskort på nätet

Hur upplever man prostitutionsgruppernas arbete? (Positivt/Negativt)

Om man någon gång själv ville ha råd och stöd kring sin yrkesverksamhet, skulle då prostitutionsgruppen vara en naturlig myndighet att vända sig till?

Varför/Varför inte?

Om inte, vart skulle man isåfall vända sig istället?

Har man något att tillägga till intervjun?

Är det något som känns oklart?